

dre pphete secht. dre mēne soelē vēghaen dre
den herē. wederstaen. **E**chter secht he. **W**ee
den alre vnrēymensten dreedre dat den herē
teghē steet. vñ dre dat teyke dat he voer vns
gheset heft. na te volghē myet en doen. **W**at
dre staen den herē en teghē dre segghen
Ick en mach my so myet veroetmodyghen
Ick en mach my so tot ghehorsamheyt myet
gheue. vñ begheerē langher te slapen vnde
bet te eten. vnde verlychtet te werden yn
den arbeide. **W**ante dat een teyke ys. den
truce of der reden to weder staen daer
hoedet v omers voer. **E**t sic est finis.
Hij begint dat boeck her **Johān Ruetsbroeckes**
vā den seue trappē der mynnen.

Graec vñ dre hellyghe anet vnser
herē sy myt vns allē. **A**l dat wt ga
de ghebarē ys veruunt dre werlt
spreckt **sante Ihan**. **G**hewaryghe hellyghert
ys wt gade gēbarē. **H**ellych leue ys der mynē
gract myt vij trappē daer wy vphymē yn dat
ryke gades. **D**at ys dre wille gades dat wy
hellych syn. **V**ñ als wy eendrachtich vñ een
wyllych syn mytte wille gades so hebbe wy
dre eerste trappē yn dē gract der mynē vñ
hellyghes leuens. **E**en guet wille ys fundā
ment vā allē doeghedē. **V**ñ hīn vīne secht
dre pphete **Dauid**. hē vt hīn to dy gheuloen.
leer my te werke ne dīnē wille wāt du
bist myn god. **D**yn gude gheest sal my ley
de yn dat rechte lant der waerheyt vnde

Die 1ste trappe

Dre ij trappe wil
dyt armode

der doeghede. Een guet wylle den wylle ga
des gheen myghet. veruornt den dauel. **U**nde
alle funde. **W**at he ys vyl der gracie gades
vñ he ys dre eerste offerhade dre wy gade
schuldrych syn vñ geue moete sulle wy eme
leue. **D**re gudwyllyghe mynsche dre meent
vñ beghert gade to mynne vñ te drenene
nu vñ ewelyke. vñ dat ys syn leue vñ syn
oeffenighe vā hñe. **V**ñ daer hñe heft he
vrede myt gade. myt syck selue. vñ myt al
alle drynghe. **V**ñ also sunghē dre engēle yn
der lucht doe cristus gebare was. **G**lorie ga
de hñr boue. vñ yn der erde vrede dē myn
sthe dre guedes wylle syn. **G**uet wylle en
mach myt ledrych syn vā gude wercken.
Wat dre gude boem berencht gude vrucht
sprekt vnse here. **D**re eerste vrucht dre
wasset vte dē gude wylle. dat ys wyllych
armode. vñ dat ys dre ander trappe dre.
wy vādymē yn dē grade mynlykes leues
Dre wyllyghe arme mynsche leuet wy vñ
sonder sorge vā alle erdessche gude des em
gheen noet en ys. **W**at he ys een wijs coep
mā. **H**e heft gegeue dre erde. vñ den he
mel. **W**at he volget der sentēien vnser here
dre spreket. **S**ien en mach gade vñ den
rijckdom der werlt myt drenē. **V**ñ hñr
vñ heft he al gelatē dat he bespēt mochte
myt erdesscher myne. vñ he heft ghecoft wyl
lych armoede. dat ys dre acker daer he
dat ryke gades yn gerunde heuet. **W**ant

salich ys dye wyllyghe arme dat ryke ga-
 des ys syn Dat ryke gades ys myne vñ
 caritate vñ oeffenynge yn alle guden
 wercke Dat ys dat he sy wtlopende
 vñfarnyck genadrych vñ gestadrych
 waerachtych vñ geradrych em alle dye
 syns behoue. Also dat he tonē moghe ten
 odel gades dat he genracht heft myt
 ryken gauen gades dye wercke der vnt-
 farnycheit. Wāt he en heft selue niet
 pers of eugens vā erdesche gude. mer
 al dat he heft dat ys gemeyne gade vñ
 synu familien of gesynde. Salich ys dye
 wyllych arme dye niet en besyt dat ver-
 gandyck ys he ys cristu nageuolghet.
 syn loen ys hunderfolt yn doegheden.
 Wā he ys wberdende der glorien gades
 vñ ewiges leuens. **S**ier dye ghynghe my-
 sche ys harde vñroet of vñvrys he ge-
 uet den hemel vñ dye eide nothta dat he
 se vlyesen moet Dye arme vā geeste dymet
 op yn den hemel. dye ghynghe valt neder
 yn dye helle. **S**ach dat kameel gaen
 doer der natelen oghe so mach dye ghyng-
 ghe vracke yn den hemel komen. Wā al
 ys he arm vā erdesche gude vñ heft he ga-
 de niet vercore. sterft he ghynghe he blyuet
 vlaren Dye ghynghe verkreset dye bul-
 stere voer dye kernē vñ dye staelen voer
 dye doederē Dye golt mynt vñ besyt er-
 desch guet. he etet seym dat sterue doet.

Dre iij trappe
vermytcheit

vñ dymcket water ewigher droefhent. **S**o
he meer dymcket. so en meer dorstet. so he
meer heuet so en meer lustet. **A**l heuet he
voele he ys notwithstanding vnghesaedet. **W**ant
en ghebreket al dat he syet. **A**l dat he he
uet dat en dymcket en myt nauwelieft
oene yment lyeff. wāt dyc vrach ys. he
en vdenet des myt. **H**e ys wal gelijck
des duuels clawe. dat he gript he en
mach es myt losen. **E**t moct en to der
doet al blyuē. dat he myt lyfte kan ghe
kryghen. **V**n dan vlyst he et to eenen
male vñ daer na volghet dyc lyessche
quale. wāt he ghelijck der helle wale.
wat se venghet. se en wert nye sat. al
heuet se voele er en ys myt te bet. **A**l
dat se gript dat holt se vaste. **S**e gapet
altoes na hellsche gaste. **H**oedet v dan
vñ ghyrcheit wāt se ys wortel aller
sunde vñ aller quaetheit. **V**ñ na vol
ghet dyc derde trappe vñ vñsen graet
der mynē. dat ys vermytcheit der spele
vñ suuerheit des lythames. **S**u vstaet
my rechte. **S**al uwe spele venne syn so
moete gy aumddes dyc lyeffte gades
haten vñ vsmāen alle vngheordende
lyeffte vñ negynthe to v seluē tot vader
vñ moder vñ tot alle creaturē. **A**lso dat
gy v seluē mynt vñ alle mynschen
to den drenste gades vñ anders myt
So moghe ghy dat woert spreke dat

hey sprack: **O**ve na de wylle gades leuet
dat vs myn moder myn suster vñ myn
broder **V**ñ dan myne ghy uwē euekerste
als v seluē. haldet v heyne vñ en latet v
nemade trecke noch vangē myt woerde
noch myt wercken. myt ghyften noch myt
myeden. myt oeffenynghen noch myt schyn
ne vā hellrherden **A**l schynet gheest et
wort al vleysch men en mach em myet
geloue **E**n oeffent myemade vñ en wylt
och vā myemade gheoeffent syn **A**l schyn
net quet et wort vnspoet vñ al fenijn
Stact vp v hoede doet als dye vroe de vñ
en latet v myet bedreyeghe **W**erde ghy ghe
tachtē. ghy werdet bedrage men sal v
lyeyen. **L**atet al dyt varen. nemet uwes
selues ware vñ oeffent ihesu uwē brude
gom **S**cruwet vremde gaste. blyuet myt
em vaste. vñ nemet syns war **V**iert
v bñgen plegghet gheuyghen myne vnde
aller doeget he sal v spysen. leere vnde
wysen wāt he is v vaeghet **H**e sal v
voere bauē alle v gheboere in syns va
des schoet. daer vynde ghy trouwe boete
vā alle rouwē vñ vā aller noet. **M**ijn
na volghet suuerheyt des lychames
In verstaet **O**ot heft de mynsche ghe
maket vā twen nature dat vs lyf vñ
suele gheest vñ vleysch **D**ese twee syn
vergaddert in eenen persone vñ men
schelyker natuer dye gheuwē vñ vnde

nabere

ghebarē ys yn sundē. **W**n al heuet got
vnse syele gheschapē reyne vñ sonder
vletke yn der enynghe mytten vleysche
nochtā wert se besmyttet mytter eysun-
de. **W**n also syn wy al ghebarē yn sundē
vā vnser moder. **W**ant alle dat gheba-
rē wert vte den vleysche dat ys vleysch.
Wn alle dat ghebarē wert vte den ghees-
te dat ys gheest. **W**n al heuet dre gheest
lyef dat vleysch. aumydes dre natuer
lykē gheboerte. yn dre anderē gheboer-
te wt den gheeste gades werden se con-
traire vñ stydē vnderlynghe. **W**ant
dat vleysch begheert teghē den gheest
vñ teghē gade vñ dre gheest myt gade
teghē dat vleysch. **L**eue wy na gheney-
gheder lust des vleysches so sterue wy
yn sunden. **N**ier verwyne wy dre wert-
te des vleysches mytten gheeste so leue
wy yn doegheden. **W**n hijs vme mote
wy vnse lyckā hatē vñ vsmāen alse
vnse doet want dre vns treckē wyl
vā gade yn sundē. **W**n wy moekē vnse
lyckam vñ vnse synlyckē leuē lyef vñ
wert hebbē also alst een ynstrument
ys daer wy gade mede dyenē. **W**ant
sonder vnse lyckam en moghe wy ga-
de myt dyenē yn wtwendyghē werckē
alse vastē wakē bedē vñ ander gude
werckē dre wy vā rechte schuldyck
syn to doene. **W**n hijs vñ moghe wy

gheerne vnsen luytiam spysen dede v̄n voede
daer wy gade mede drene vns selue v̄n
vnsen euckerste. **S**der wy mote vns selue nauwe
merke wachte v̄n hode v̄a dren sunden
dre yn den lyue regnerē dat vs traecheyt
gulsycheyt v̄n vnkayshyeyt. **O**uermiddes
dese dre so vs mēwch guetwyllych mynsche
gheualle yn graue sūde. **T**eghe gulsycheyt
sulle wy vkyesen v̄n mynē mate v̄n sober
heyt. v̄n vns selue altoes aftrēckē v̄n myn
nemē dan vnse ghelust. v̄n yn nauwer noet
drust bluue v̄noeghet. **T**eghe traecheyt
sulle wy yn vnse byneste gheuolē trouwe
v̄n gunste v̄n vnsfarmen aller noet. **V**nde
v̄a butē snel v̄n ernstachtich v̄n eenen
yghelike ghereet dye vns behouet na vnse
v̄moghe v̄n na bescheidenheyt. **T**eghe vnkans
heyt sulle wy saue v̄n v̄leen v̄nsheorde
wandelinghe v̄n oeffeninghe v̄a buten.
v̄n v̄a bynen v̄nsuere fantasien v̄n bel
den. dat wy daer yne niet en merre. noch
en bluue niet gheneychder ghelust. so wor
de wy v̄beldet v̄n v̄nsuer yn der nature
Sder wy sulle vns an v̄n mynerē yn vnse
herē ihesu xpm. v̄n ansvēn syn lyde v̄nde
sine doet v̄n dat ~~dat~~ mylde wstortē synes
bloedes v̄a mynē om vnsen wylle. v̄n daer
yne sulle wy vns oeffenen v̄n dat belde sulle
wy drucken v̄n forme yn vnse herte v̄n syn
siele v̄n lijff yn al vnse nature ghelijck eenē
seghēle dat ghedrukt v̄n gheformet ys v̄n

no

was. **V**n dārsal vns **xps** voerē mēt syn sel
uē yn dat hoghe leuē daer wy gade gheem
ghet syn vñ vnse reyne syele ouermiddes mē
ne cleuet vñ woent yn den hellighē gheest
Siet daer vloren homich vlode vā hemel
sche dōuwe vñ vā aller ghenadē **V**n als
wy des ghesmakē so myssmaket vns
vlesich vñ bloet vñ al dat yn der werlt
is **V**n also langhe als vnse synlyke leuē
vhuē vñ gheemghet is vnse gheeste daer
wy gade oeffenē meynē vñ mynē. also lan
ghe syn wy suuer vñ reyne yn syele vñ yn
lychā **S**eer wāner dat wy neder komen
vñ vnser synē plegghen so moete wy hoedē
vnse kēle vā gulsthepde vñ syele vñ lychā
vā trachēde vñ vnse natuer vā vnkuyfiche
neghynghe **V**n wy moete vns hoedē vā qua
der gheselschap. dat syn dyne gheue dyne gher
ne legghen vloctē vñ swerē vñ gade blasphemē
meren. vñ suuer yn woerdē vñ yn werckē.
dese solle ghy scouwē vñ vleen alse den vāt
vā der helle **W**art v oghē vñ v oze dat gy
myet en syen noch en hoerē dat myet gheor
louet en is to doene noch to werckene **V**n
hijr om holdet v reyne sijt gherne allene
vleet manichuoldichē. oeffent v kert
ken vñ myt unvē handē gude wercken.
hatet ledichē schuwet ongeordent ghe
maectvōn en holdet vā v seluē myet **S**eynt
leuē vñ waerheyt **V**n al hebbe ghy v reyn
ne vundē scuwet orsake vā sūden **S**eynt

pyne vñ arbeyt. **D**ertket sunte iohan
 baptiste. he was hellpich er he was gheba-
 ren. nochtā yn syne puinghen daghe leet
 he moder vñ vader. eer vñ ruyckdom der
 werlt. **V**ñ om to schunwē orsake vā sundē
 so ghendt he yn dre woestenre. **H**e was
 vnosel ghelijck eenē engel yn vermythende.
He leuede vñ leerde dre waerheyt vnde
 wart ghedoocht om syne gherechticheyt vnde
 ys gepreiset bauē alle ghemeyne hellycheyt.
Dertket oec dre aldē vaderē dre legghen
 yn den wolt vā egyptē. **H**e lyeten dre werlt
 se trauighede oer vleysch vñ oer natuer yn
 wederstone den sundē. myt penytencien. myt
 abstynencie. yn hungheere yn dorste. yn der
 uene alle der dymghe der se yntherē mochte.
Vñ hiir om solle ghy merckē dre sentencien
 vñ dat orderl dat **xps** sprack vā dē yzken
 man dre ghecleidet was myt purpure vñ
 myt ~~abysen~~ vñ he at vñ dranch alle daghe
 yn blytschapē vñ yn wēldē vñ he en ghas
 myemāde myet. he ys ghestoruē vñ vā den du-
 uelen beginauē yn dre helle. **H**e wert ghepy-
 myghet vñ krent yn der hellschē vlāme vñ
 begheert eenē dropē waters em to vroelē syne
 tunghe. vñ dre en mach em myet werde. **D**er
 dre arme mynsche **lazarus** dre voer syner
 doere lach hungheerych vñ dorstich vñ al val
 sweerēhe begheerde tromē vñ brockē. dre vā
 der tafelē vrellē. mer men en ghas em myet.
Vñ he ys ghestoruē vñ vā dē engelen ghedra-

Dre vwerde
trappe

gthen yn abrahams schoet daer ys sunder
rouwe blifschap groet. vñ ewygh leuē son
der doet. **A**lir na volghet dre vwerde trappe
vā vnsen hemelschē grade. dat ys gheuary
ghe oetmodycheyt. **O**etmodycheyt dat ys een
gheestelyke nederheyt daer leue wy myt ga
de vñ got myt vns. yn gherechter vrede
samycheyt. **V**ñ dat ys dre leuēde grunt alir
hellycheyt. **D**re gelyke wy eener fonteyne
wtuloyende myt vwer ruyrē alir doechdē
vñ ewyghes leuens. **D**re verste ruyere dat
ys ghehorsamycheyt. dre andere sachtmody
cheyt. dre derde vduidicheyt. dre vwerde ey
ghens wille vtheeghecheyt. **D**re verste vrucht
wt eenē oetmodyghen grunde. dat ys ghe
horsamycheyt. dre wt dat wy vns seluē ne
derē vñ vsmāen vnder gade vñ vnder ga
des gebade. vñ vnder alle creature. also dat
wy kryesen dre nedersten stede yn hemel
vñ yn erdē. **V**ñ dat wy vns myemāde en
doerē ghelykē yn doeghedē noch yn hellighē
leuene. mer wy sullē begheerē te wesen een
voet ghelyc vnder dre voete der mogentheyt
gades. **V**ñ wy sollē een oetmodygh oer hebbē
to horenē waerheyt vñ leuē vā der wijsheyt
gades vñ een gherede hant to werckene den
lreuestē willen gades. **D**at ys dre lreueste
wyllē gades dat versmaen wijsheyt der werlt
vñ cristū na volghē de dre wijsheyt gades
ys he was arm om vns ryke to makene he
dyende om dat wy herē soldē syn. he stasf

om dat wy leue solden. vñ leert vns to leue
 ne daer he sprekt **O**ye my na volghē wyl
 he vsake sijn selues vñ draghe sijn cruce
 vñ volghē my vñ waer yt byn daer sal my
 dener sijn **V**ñ he leert vns wo wy em vol
 ghē sullen in den dat he sprekt. **L**eert van
 my dat yt sachte vñ oetmodych byn vā herte
Sachtmodych sijn dat ys dye ander reuyer
 vā doechden. **D**ye vloyt vte den grunde der
 oetmodychert **B**elych ys dye sachtmodyche
 wāt he besyt dye erde. dat ys syel vñ lijff
 yn vrede. wāt vp dē sachten oetmodyghen
 rustet dye gheest vnser herē **D**aer
 draghe wy dat rocht cristi vnser herē dat
 soete vñ sacht ys. vñ wy sijn gheladē myt
 syner boerde dye lycht ys **W**āt dye lieue en
 arbeidet myt **W**āt so wy mē lveffhebbē.
 so wy lichter gheladen sijn. **W**āt wy draghē
 lieue yn se dreghet vns bouē alle hemele
 to den ghenē den wy mōnē **W**ante dye
 gheest dye lvefheft. dye gheestet em seluē
 daer he wyl. **W**ant eme sijn alle hemele opē.
 vñ he heuet sijn syel yn syner handē vñ geuet
 se altoes daer he wyl **V**ñ he heuet gheuōdē
 yn syner syelē stat dat ys **xps** sijn ghemōde
 lvef **W**eset dan also dat **xps** leue yn v vñ
 ghy yn em so volghet em na yn leuene.
 yn waerheide. yn werckē yn woerde vñ
 yn ghedoeghene **B**ijt sachte vñ ghenadych
 vnsarm. milde vñ guedertreie eenen
 vthelykē dye uwer behouet **G**hy en sult

myet hatē noch bonydē vsmāen noch be-
druckē myt wredē woerdē mer al vghē-
uē **N**ymāde bespottē noch vnwerde be-
den noch myt woerdē noch myt werckē
noch myt tekene noch myt ghelate vñ ghe-
ner wijs **E**n sijt myet stum noch suer mer
rijp vā seden vñ blyde vā anghesychte
Hoert vñ leert gheerne vā eenē vghelykē
des v noet ys **E**n mystrouwet myemāde
noch en ordelt myet dat vborghē ys **E**n
strydet teghē myemāde vñ v to toenene
dat ghy wyser sijt dan he **S**ijt sachte als
een lam dat synē myet toernē en kan
nochtā dattet steruē moet **A**lso latet v
wille vñ sorgghet altoes stille wat mē
v doet **U**t desen sachte mode so vlyet
dre derde reuper dat ys leuē vñ vduydt
hert verduydt syn dat ys gheerne liden
sonder roeder wille **T**rybulacie vñ liden
dat syn dre baden vnses herē daer he
vns mede vnsyteret vñ als wy syne ba-
den vntfaen myt blydē mode so komet
he seluē mede **W**at he spreket doer den
pyhetē **I**ch byn myt em vñ trybulacien
v sal oen vlosen vñ glorificerē **W**ant
vduydt liden dat was xps brulocht doet
doe he syne brut dre hellighe kerckē tru-
wede vp den altaer des crues **V**ñ hē
mede heft he gherledet al syn ghesynde
dre em naghevolghet syn vā beghynē
Wat se hebbē ghespen dat xps dre wijs

hert gades vertoes een oetmodyck. vsmact.
 hart leue **Vn** daer vp syn ghesunderet al
 le ordene vn alle stade va gheestlycheyde.
 mer dye nu yn ordene syn. dye vsmacen
 xps leuen vn syn bructlocht cleet vn se cle
 den syck ghelijck der werlt so se naest moghe
 myet alle. mer dye meeste partye **Wat** houet
 dye behaghelelycheyt. ghyrlycheyt. vn nydye
 heyt. gulsteyt vn vnkuyfheyt. vn alle ma
 nere va quaetheyt dye regimere nu yn or
 denē ghelijck yn der werlt dye yn doet
 sunden leue **Scamēt** v dan dye gade heb
 bet ghelate vn urwe regule hebbet vghel
 ten vn alle urwe ghelosten vn leuet alse
 dye beeste. vn dyener den diuel dye v lo
 nen sal also als he ghelonet ys va synen
 sunden **Dye** dyscipel en ys myet beter
 dan syn meester **Dye** diuel. sal syne dys
 cipulen wal bekene. se solle myt em wo
 nen yn den hellsche vuer. daer sal syn we
 nighe va oghē vn kinsternighe va ton
 den. vn ewyck ellende sonder eende. **Mer**
 dye xps ghecledeet heuet myt om selue vnde
 myt synen gaue dye sullē myt em wonen
 yn dye glorie synes vaders ewelyke sonder
 eende **Wu** weset dan sacht vn vduydyck
 wat ghy synt schuldich der passien vnser
 here **Sulle** ghy hoeghe. so moete ghy lyde.
 dye waerheyt salt v lere. **Hij** na volghet
 dye vuerde reuere vn dye leste yn een
 oetmodyck leuen. dat ys vertinghe eghes

lydene

wylle vñ aller eyghentheyt. Dye reuyere vloet
wt ghedogghene vñ vduidrychert. Dat ys
als dye oetmodyghe mynsche wort vñ bynē
beweghet vteert vñ ghetaght vñ dē gheest
gades. so vsaket he synes eyghens willen
vñ gheuet sytz auer vrylytz vñ dye hande
gades. vñ also wort he een wille vñ een
vryheyt mytte willen gades. Nocht he en kan
nocht en mach anders myt ghe-wylle dan
god wyl. Vñ dat ys dye grunt der oetmo-
drychert. dat ys als vns god roert myt sy-
ner ghenade also dat wy vns selues vsake
vñ vns eyghens wille vtyen vñ dē breue-
ten willen gades so ys gades wille vnse
wille. Vñ gades wille ys vry vñ vryheyt
vñ he nemet vns af den ~~duerst~~ gheest
des vruchtē vñ maket vns vry. los vñ le-
dich vnser selues vñ alles vruchtē dye vns
besware mach vñ tijt ofte vñ ewyghert
Vñ gheuet vns ~~gheuet vns~~ den vrozene
gheest daer wy vñ ropē mytte sone. abba
pater. vader. Vñ dye gheest des sones ghe-
uet vnser gheeste ghetughe. dat wy dye
sone gades syn vñ eerfghename mytte
sone vñ dat ryke des vaders. Daer sye
wy vns vhaue vñ dye hoetheyt vñ neder-
vns selue vñ vulgancie vñ ghenade vñ
dye enynghe myt gade. hijr ys dye ho-
gheste vryheyt vñ dye nederste oetmo-
drychert vergaddert vñ eener personen
Vñ dye oeffenynghe dye hñr to behoert

118
yn derheyt vñ yn hoetheyt dre ys den
vremede vñbekant Dre oetmodyghe
mynsthe ys vā gade een wtūtare vat
vul vñ auerplorende vā allē gāue vñ vā
allē gude dre den mynsthe myt truwen
voert **H**e vntsaet dat he begheert vñ des
em noet ys. mer hoedet v voer dre ghe
uensde. vñ voer dre ^{ghene} wane ^{te} ghene syn.
vñ duncket dat se het syn. Dre syn gheleijck
der blasen dre vul ys vā losen vñnde.
als mē se durwet vñ per set so gheuet so eenē
luet dre vngatelyck ys to horen **A**lso doet
oet dre hōdyghe gheuensde mynsthe dre
bellyck wane te syn **A**ls men en drucket
vñ per set so berstet he wt he en kans myt
ghedraghe he en wyl myt beryspet syn
noch gheleert **H**e ys schalck vñ scalkelyck
vñ vñverdrich. vā ghemode en ys he vnder
nemene. mer alle dre ghene dre em ghena
kē **I**n desen puntte moghe ghy se merckē
vñ bekēne dat se gheuenset vñ vñwarych
syn vā bñnen alleweghe vñghestorue vñ
eyghens willen **B**ijt dan oetmodych. ghe
hōrsam. sachtmodych vñ ghelatens wille
so vñde ghy dat spel vā bñnen myne **V**ñ
oet sulle ghy merckē wes v noet ys. **A**l heb
be ghy mytter grāciē gades verwūnen
alle sūnde myt dogheden vñ unwe gheest.
nochtan leuet nature vñ synne ghenen
ghet yn sūnde vñ yn ghebreke vñ hñt
mote ghy teghen stryden vñ vechten also

2

Dye vijfte trappe

dye

langhe als dat lyden sterfelyck ys vñ
myet glorificeret. **V**ñ na volghet dye
vijfte trappe yn vnsen gheestlyke grade
vā mynē. Dye ys ghehpeten edelheyt aller
doethden vñ aller guder wertie. **E**delheyt
aller doethde vñ aller guder wertie. dat
ys begheerē dye eere gades bauē alle dynck
Dyt was dye eerste doghede. **Y**e gheoeffent
was yn hemelike **V**ñ oec dye eerste dye
rys seke oeffende yn syner moder lytha
me **V**ñ dyt ys oec dye eerste doghede dye
wy gade gheue moten. sulle wy em behaghe
Vñ dese doghede ys grunt vñ oersprunck
aller hellheyt. **V**ñ daer se ghebreket daer
en ys myet gudes. **G**ades ere begheeren
meynē. vñ mynen dat ys ewich leue. inde
dat ys dye eerste offerhande vñ dye ho
gheste dye he vā vns begheert. mer dye syck
selue behaghet vñ eyghe ere soecht vñ be
gheert. he en mach gade myet behaghe **D**aer
vns god syne gauē gheuet. daer behaghet
he syck selue. **W**āt he syner guetheyt plegghet
Izer daer wy syne gauē antworde myt
doghede yn syner eren. daer behaghe wy
em wāt wy em ghevoldhsam syn **I**der wt
wat wysen dat wy vuerē. woe hoghe dat wy
slymē vā leuene. vā gude wercken. meyne
wy vns selue. vñ myet syne ere. so syn wy
bedraghe wāt vns ghebreket caritate. **V**ñ
hijr vme alse wy wt eenē oetmodighē grū
de dye ere gades meyne vñ begheerē myt

spele vñ myt hye vñ myt alle vnsen crach-
 ten dat ys caritate wortele vñ oersprunck
 aller doghede vñ aller hellichert. mer dre
 der ere gades myt en achtet vñ syn eyghene
 ere soket he ys houdrck vñ dat ys dre wor-
 tele aller sunde vñ aller quaethert. **D**u meit
 het dan wāneer dat dre gheest vnses herē
 weet een oetmodyck herte. so gheuet he
 syne gracie. vñ crscthet ghelijckheert yn do-
 gheden. **V**n bauē alle doghede eenhert
 myt em yn myne. wt desen eyse vblidet
 dre leuende spele. vñ dat mynnende her-
 te. nochtā en weet se nyet wo se den rope-
 ne offte den eyse gheuoeth mach wesen.
Vn dre schult betalen dre er vā mynen
 ghemagnet vñ gheerschet ys. **D**ochtan
 vsteet dre mynede spele wael dat oer dre
 vñ werdycheit to gade ys dre edelste do-
 ghert vñ dre corteste wech den men ghaen
 mach to gade. **V**n hiyr vme vkruset se bauē
 alle gude wercke vñ bauē alle doghede.
 eere vñ hemelsche werdycheit yn oesse
 mynghe to gade ewelyke sonder eende. vñ
 dat ys een hemelsch leuen dat gade wal
 behaghet. **W**āt vā den eyse gades vnde
 vā den antwoorde der leuender spele ver-
 blyden alle crachte herte vñ synne vñ al
 dat leuet yn den mynsche. **H**iyr vbliden
 alle dre crachte der spelen vñ alle dre
 aderen gapē. vñ dat bloet vhetet mit
 beghert to vullēbrēghene dre ere gades

Wise wy anspen yn kerstene gheloue dat
god vnse almachtighe vader heft ghescha-
pen vñ ghemaket hemel vñ erden vnde
alle creaturen to syner ewygher ere. **V**n
aümyddes syne sone. Dye syne ewyghē wif-
heyt ys. so heuet he vns ghemaket. vñ
vermaket. vñ al dat ys gheregeret vñ
gheordenyret to syner ewygher ere.
Vn aümyddes den helyghē gheest dye
wille vñ myne ys des vaders vñ des
sones. so syn alle drynghe vulmaket vñ
vullebracht yn dye ewyghē ere gades.
Vn aldus syn dye dre persone yn eenheyt
der natuerē vñ eenheyt der natuerē yn
drychert der personen. een almachtich
ghewaerich got. den solle wy ere vñ an-
beden myt al dat wy gheleyfē moghē.
Wy sollen oec ere vñ anbedē vnse lieue
herē ihesu cristu got vñ mynsche yn ener
personen. **W**ante got heuet syne myshert
dye een myt vns ys gheerct. ghebene-
dyet. ghehoghet. vñ em gheenyghet ba-
uen al dat gheschapē ys. **V**n aümyddes
dye hoghe enyghē myt gade so ys syel
vñ lijf vervullet vñ vullheyt aller gade
vñ alle ghenade. **V**n wt syner vullheyt
alle dye syne discipule syn vñ em navolghē.
gracie vñ ghenade vñ al des em noet ys
yn hellinghen leuene. **V**n dye edele myns-
cheit vnser herē myt al synen wtikare
vriendē ys wederboghet yn dye ere

synes vaders myt dancke vñ myt laue vñ
 myt ewigher werdyghent vñ myt al dat he
 vmach myt al den synē Dye em tobehozen
Syet aldus eert god Dye vader synen sone
 vñ alle dye em navolghē vñ em gheenryghet
 syn Dye gade eert he wert gheeret van
 gade Eren vñ werde gheeret dat ys oef-
 fenynghen vā mynē **S**yet dat got behouet
 unfer eere. **W**āt he ys synes selues eer vñ
 glorie synes selues glorie **V**n synes selues
 vngthemetene salicheyt **S**ier he wil dat
 wy oen eeren vñ mynen vp dat wy myt em
 uenryghet vñ salich syn **S**iu merket wo wy
 gade eeren vñ laue sollen. **I**set dat em god
 vdoent vnsen vstandryghē oghē yn ghegha-
 ueden lechte so gheuet he vns machtem to
 bekenēne yn ghelykenysse alse yn eenen
 spyghel daer wy yn synen formē. belden
 ghelykenysen gades **S**ier dre substācie
 Dre he seluē ys en moghe wy niet anders
 syn dan myt em seluē. vñ dat ys bauen
 vns seluē vñ bauē alle oeffenynghen van
 doghedē **V**n lijt vme moghe wy gade
 gherne ansyn vñ oeffenē yn belde vnde
 yn formen vñ gotlykē ghelykē vp dat he
 vns vheue bauē vns seluen yn ewighede
 myt em sonder ghelykē **S**iu sye wy yn vn-
 sen spyghel myt belde vñ myt ghelykē. dat
 god ys groetheyt hoetheyt moghentheyt
 startheyt wysheyt vñ waerheyt gherech-
 tyghent vñ ghenadryghent. rycheyt vñ myl-
 dryghent guetheyt vntfarnyghent. truwe

vñ grundelose mñne-leuē vñ crone. blijfscap
sonder eende vñ ewyghe selycheyt **D**eser
na me ys noch voele meer dan wy beschr
uē begripe ofte vertelle moghē **W**ij af ko
met vñse rede vñ vñse vstaen in een ver
wunderē. vñ vñse mñnende begheerte
wyl gade lof vñ eer gheue na dat he wer
dich ys. **V**ñ vñme dat wy dyt begheeren
so leert vns dyc gheest vñses heren dyc
wyse vā oeffenynghen daer wy in plegghē
moghē aller ere dyc wy gade doen moghē.
Dyc eerste wyse ewyghet vns myt gade
sonder myddel **D**yc ander wyse ewyghet
vns mytte wyllen gades. al myddes gra
tien vñ vñse gade werke. **D**yc derde wy
se holt vns gheenwyghet myt gade vñse
doet vns wassen vñ to neme in gracie in
dogheden vñ in alle maniere van helyt
herde. **D**yc eerste wyse heuet dyc punten
dyc vns myt gade vñwyghē. dat ys gade
anbeden. eren vñ mñnen **D**yc andere
wyse heft oec dyc punte dat ys begheerē
brdde vñ eyfchen **D**yc derde wyse heuet
oec dyc punte. dat ys gade danckē lauen
vñ benedyen **I**n vñstaet wat dat sy gade
anbeden. dat ys gade anspen in kerste
nen gheloue myt groter reuerencien ba
uen redene in vñsen gheest een ewyghē
moghentheyt. schepper vñ here des he
mels vñ der erde vñ aller creature. **D**at
ander punte dat ys gade ere. dat ys vns
selues verlyen vñ vñgheten vñ aller crea

hierē vñ gade nauolghē vñ endelichē son-
 der vnsyn yn ewygher weidycheyt. dat
 derde punte dat ys allene gade besyten
 meynē vñ mēnen. myt vñ vnse gherwyn
 noch vñ vnse eer. ofte vñ vnse seluycheyt
 ofte vñ het dat he vns gheue mach. mer al-
 lene vñ em seluē vñ vñ syne ewyghē ere sol-
 le wy oen mēnē vñ dat ys vulmakrede tazi-
 tate. daer mede sijn wy gade gheemyghet vñ
 wonē yn em vñ he yn vns. **Wt** deser caritate
 komet dye ander wyse yn gheestlyker oeffe-
 nynghe myt dren punten dat ys begheren
 byddē vñ eytschen **Begherē** yn herte. **byddē**
 byddē myttē munde. eysschē mytten gheeste
 wy sollē dye gracie vñ dye hulpe gades be-
 gherē myt vnygher deuotien to syner ere
 vñ to vnser noet em mede to dyenē **Dese**
 begherte sal bernē yn vnser spele myt leef-
 ten vñ myt luste den leefsten wyllē gades
 to vullēbrengthēne myt al dat wy v̄mogthē.
Hier komet dat ander punt. dat ys byddē
 vñ beden myt herte vñ myt munde **Wy**
 sollen byddē vnser hemelschē vader. **Want**
 he ys een gheuer guder ghyften aller vul-
 makeder ghaue. dat he vns gheue den syen **gheest**
 lyker vruchten **Also** dat wy reuerencie heb-
 bē to em vñ vruchten oen to v̄doerene myt
 sunden **Vñ** dat he vns gheue den gheest
 der ghenadycheyt **Also** dat wy sachte. ghe-
 nadych. oetmodych. vñ guderlyker sijn
 allē mynschē dye vns behouē yn synen
 namē yn gherechter dogthesamheyt. **Wy**

sollen oec bydden dat he vns gheue den
gheest der sciencie vñ der kunst. also dat wy
wanderinge voer em vñ voer allen mynsche
yn eersame sedē. ghewarich yn woerden
yn wercke. yn done. yn latene. yn ghedo
ghene vñ wal gheordent yn alle dynghe
also dat nyement yn vns gheerghet en
werde mer ghebetert yn aller wijs. **N**och
solle wy byddē vnsen hemelsche vader dat
he vns gheue den gheest der startheit.
also dat wy verwinnen moghe alle dynck.
den duuel dre werlt vñ vnse eyghe vleysch.
vñ also leue wy myt gade yn vrede. **O**ec
solle wy byddē den vader der lechte vñ al
ler waerheyt dat he vns gheue den gheest
des rades. so volghe wy cristū na bauen
alle hemele. vñ versmaen dre werlt myt
al oere to behore. so syn wy ghewarighe
discipule vnser herē ihū xpi vñ syne na
volghe. **W**y solle oec begheere vñ byddē
dat vns god gheue den ^{gheest} ghewarighes vstaen
des. so wort vnse rede claer so moghe wy
vstaen alle waerheyt der vns noet ys yn
hemel vñ yn erden. **V**oertmer solle wy
byddē vnsen hemelsche vader vñ ihesum
cristū synen ewighen wtuertare sone
dat he vns gheue den gheest der wijsheyt.
so sal vns myssmakē vñ ledē alle dat ver
ghenlyck ys vñ dan solle wy synen sma
ken vñ gheuoelē dre soetheyt gades.
dre sonder mate grundeloos ys. **A**n dan
solle wy verlyck crsche den hellinghe geest

yn ons dre een here vs alre gracie vñ aller
 glorien vñ aller gawe vñ aller hellscheyt
 yn hemel vñ yn erde. **O**pt vs dre ander
 wyse wo dat wy begheere bydde vñ eerste
 sollen onsen hemelschen vader op dat wy
 em gheleke vñ xpm syne sone na volghen
 vñ myt em beyde besytte ere glorien yn
 euerichheit des hellsche gheestes ewelyke
 sonde eende. **V**ijr na volghet dre derde
 wyse dre ons vulmaket yn doghedē vñ
 yn aller euerichheit vñ hellsche leuene dre wert
 gheoeffent yn dzen punte. dat vs gade danc
 ken. louē vñ ghebenedren. **S**u merket wy
 solle dancē vñ louē gade want he heuet hemel
 vñ erden gheschapē vñ alle creature to syner
 ere vñ to onser behoef. **V**ñ he heuet ons ghe
 maket to syne belde vñ to syner ghelykenysse.
 vñ heerschap ghegheue bauē al dat yn der werlt
 vs. **S**ochtan brack onse yerste vader yn der
 nature syn ghebot vñ vrel yn fundē vñ wy
 alle myt em. **S**ier onse eweghe almettyghe
 vader heuet onse funde audectet myt syner
 ghenade wāt he ghaef ons syne sone dre onse
 last ghedraghen heuet. **H**e heuet ons ghele
 uet gheleert vñ gheuyset den werch der waer
 hert. **H**e heuet ons ghedrent oetmodich.
 ghehoersam to der doet om dat wy leuē soldē
 ewelyke myt em yn syne glorie sonder een
 de. **S**dyt rechte solle wy dancē louē vñ de
 benedren onsen hemelsche vader vñ syne
 gloriosen sone. vñ oerer beyder gheest dre
 dyt grote wonder gheuyacht hebbē van

van mynē yn vnser natuerē. **W**y sollen oer
lauē danckē vñ benedycen vnser lyeuē herē
ihesū xpm̄ dyc een mytē vader ys dat he
vns ghegheue vñ ghelaten heft syn vleysch
vñ syn bloet vñ syn glorie liuen yn den
hellyghē sacramēte daer wy yn vynden
spryse vñ dranch vñ ewygh leuē vñ al des
vns lusten mach. meer dan wy vterē moghē
Wy sollen offeren vnser vader synē sone
ghewūdet ghemartelhet vā mynē vm vnse
wylle. **W**y sollē offerē vnser vader synen
sone myt al der hellygher sac̄f̄ic̄ dyc
ye ghedaen was vā gude kerstene yn synē
namē vñ daer medē solle wy offerē der
werdyghert gades alle den drenst der hel
lygher kerstēhert vñ al der guder mynshē
vā den yerste to den lesten. **W**y sollē oer dā
ken vñ lauē vnser lyeuē herē ihesū xpm̄
mytter werdyghert mariē syner lyeuer
moder dyc he wtūoes wt al der werlt synē
moder to syn vñ he ghewerdyghede dat
se oen vntfent vā den hellyghen gheeste.
droech vñ ghebeerde sonder smerte vñ son
der we. moder vñ maghet. **V**ñ he ghewer
dyghede oer edele borstē to sugheue. **D**yc
engēle sunghe em glorie yn den hemele vñ
he weende syner moder yn der kribben.
Be anbedede vñ sach en an als oerē god vñ
oerē sone. **B**e dyende eme myt groter wer
dyghert vñ he oer weder als een guet kynt
syner lyeuer moder. **B**e mochte em byddē
als oerē got vñ ghebrydē als oerē sone. so

grote wonder en waert nye ghespen. **M**
rien edelheyt vā doghedē vñ vā hellighē
leuene dre en machinen nyet bescriuen
noch vtellē. **S**e vs drepe yn oetmodichey
dē hoghe yn reynicheyde. wñt vñ breet
yn caritate. lanck yn vnschermherticheyde
allē sunderen dre oers begheerē wāt se vs
moder aller gracie vñ aller ghenade vñ
se vs vnse amroper sche vñ vnse modde
lersche tussche vns vñ oere sone vñ he en
mach oer nyet weegheerē des se begheert
Wāt se vs syne moder vñ syttet to syner
rechter syden kominghyne myt em ghe
tronet vrouwe methyrtch yn hemel vnde
yn erden bauē allen creaturen. aller ho
gheste vñ aller naest em seluen. **V**ijr vñ
solle wr em dancken vñ lauē vā der gro
te ere dre he ghedaen haet syner lieuer
moder. vñ vnser aller mynscheyker na
ture wāt vndanchsamheyt doet vdroghe
dre fonteyne der ghenade gades. **D**anckē
lauē vñ erē gade dat was dat yerste werck
dat re gheoffent wart vā creaturen. vnde
dat sal ewelike duere. vnde dat begunde
yn den hemel. **W**ant doe dre engel **S**ante
mychael myt syne engelen street teghen
lucifer vñ syne engelen wre den hemel
beholdē solde doe wart lucifer verwūnen
vñ al syne heer vñ vñel neder vten ousten
hemel als een blysem vñ bernēde vlam
me. wāt dre syck seluē vhoghet he wert
vnedert. **D**oe vblpde alle dre chore vñ

dre ordene vñ alle dre moghende heer-scappe
des hemels. vñ dre ouste enghel vā den se-
raphymen gaf gade ewich lof vñ alle dat
hemelsche heer volghende em na. **Be** danct
den alle gade van der vrtowen vñ se an-
bedē vñ laue wat he oer got ys. **Vñ** se myn-
nen vñ se ghebrukē syns ewelike yn smer-
cere. mer dre ouste verartlyre. throne. che-
rubyme vñ seraphymne dre en stryde niet
myt vns om to verwynne vns sunden.
mer se leue myt vns daer wy vheue sint
baue strijt myt gade. yn vrede yn trouwe-
ne vñ yn ewigher myne. **Dre** dre ordene
der myddelster verartlyre. dat syn pryncē
mectyghē. vñ heer-scappe. dese stryden myt
vns teghen den duuel. teghe dre werlt vñ
teghe alle vndogthede. vñ alle dat vns lette
mach yn den drenst vnses herē vñ se orde-
nere vñ reghere vns vñ helpe vullēbre-
ghen een yuwendich leuen gheczet myt
allen dogheden. **Ic**u mercket yssēt dat wy
aalmiddes dre gracie gades vñ hulpe
der engele verwynnen dre werlt vñ vsmacen
al dat yn der werlt ys so syn wy conynghe
vñ pryncē baue alle dre werlt. vñ dat he
mectyke ys vns. vñ dat vrede choer der
engelen dre pryncē lyetē dene vns yn
dre ere gades. **Doertmer** yssēt dat wy vns
selue nederē vñ vsmacen vñ oetmodyghen
vā herte vñ vā grunde om dre ere gades
vnder alle creature. so verwyne wy den
duuel vñ alle syne machyt. vñ dat vyfte

thoer der enghelē dʒe mechtighe ofte moghē
de hʒetē. syn vʒse ghesellē vñ dʒenē vns yn
ynwendighe oeffenighe vñ vʒse vʒtoʒpe
vñ vñ dʒe werdicheit gades. **W**oertmer als
dʒe mynsche syck seluē vʒmaect vñ nedert
vnder alle gude mynsche. also dat he syck
ghenē gude mynsche ghelykē en doer. yn do
ghedē wāt he en ordelt nyemāde. noch en
verdomet dan em allene **Vñ** alle dat he
doen mach yn doghedē dat duncket em cle
ne als nyet. **W**at dʒe gheest der gherecht
heit gades vñ syn gheest der oetmodicheit
en latent nyet ghedure **B**e ropē nacht vñ
dach yn synē herten. du salst gade lauen
vñ dʒenē **B**e knaghe dat herte wt synen
buke vñ dat mach wt synē benē **Vñ** hun
gher vñ lust gade to dʒenen ys so groet
wat se gudes ghedoen mach dat ys geynghe
vʒteert. vñ en ʒeghet nyet vñ hʒr vʒne ys he
tornich vñ mdych vʒ syck seluē. dat he nyet
ghedoen en kan dat em ghenoeget **A** na
tuerlyck behaghe syns selues vñ aller crea
ture dat ys yn em vʒtoʒuē vñ te ghaen. **Vñ**
he en weet noch en gheuoelt anders nyet
dan du salt gade laue vñ dʒenē **Vñ** hʒr
vʒne hatet he syck seluē vñ vʒmaect. want
he des nyet ghedoen en kan als he beghert.
Wat dʒe gheest vʒses herē enſchet syner
begherten alweghe myten dʒenst vñ eer.
vñ meer dan he vullēbrenghē mach **W**at
he gheuet he blʒft meer schuldich vñ hʒr
vñ leuet dʒe begherte yn vnghedure **A**lſe

oetmodyghē

Dre oetmodyghē mynsche mercket vñ suet
dat he myet vullēbrenghe en kan dat em
gheeyfchet wert vā gade so valt he neder
voer dre voete vnser here vñ spreket. **W**e
re en kan v niet vghelden. re vsake myns
selues vñ gheue my auer in v hande. doet
myt my al dat ghy wilt. In desen oetmody
ghē aūgheueene antwort vnse here. **Du** be
haghes my wal in dyne auergheueene vñ
in dyne betruwen. re gheue dy myne gheest
der vryheyt vñ der waerheyt vp dat re
dy allene behaghe haue alle gude wercke
vnde oeffenynghe vā dogheden. **B**iet dyt
vnderlynghe behaghe tussche gade vñ den
vren mynsche. dat re dre wortele der tazi
tate vñ aller hellycheyt in mynighe leuene.
Unde in dre oeffenynghe des behaghe
so en mach dre mynsche niet betoert wer
den vā enyghē funde. **W**at alle vyande
vleen vā em alse dre serpente vā den wyngar
den dre bloet. **U**nderlynghe behaghe tussche
gade vñ den vren oetmodyghē. dat re dat
hogheste vñ dat edelste werck in mynighen
leuene. **I**n hyn wt werde alle doghede vñ
alle gude wercke wal ghevracht vñ wal
gheordent. **W**ant got gheuet syne graue vñ
syne ghenade. vñ dre mynighe mynsche
gade weder alle syne wercke. **I**n aldus moet
vñ vniet gracie vñ gude wercke alweghe.
Wat got spreket in den mynighe mynsche
Ich laue dy myne gracie ghyf my dyne
wercke. **I**n he sprack voert in dat behaghe

der vzer begherten **G**hyf my dy. yt gheue
 dy my. wulstu myn syn. yt wyl dyn syn.
Oyt syn gratiose vrage vñ antworde ghespra-
 ken. yn den gheeste vā hñe. myet myt woer-
 den vā buten. **N**u antwort dye mynende
 syel aldus. **H**ere ghy leuet yn my myt uwer
 ghenade vñ ghy behaghet my bauē alle
 dynck. **I**c moet v mynen. danckē vñ lauen
 vñ des en mach yt myet vntberē wāt et ys
 myn ewygh leuen. **G**hy sijt myn spyse vnde
 myn dranck. so yt meer ete. so my meer hun-
 ghet. so yt meer dryncke so my meer dorstet.
 so yt meer hebbe. so my meer lustet. **G**hy sma-
 ket my soete bauē homydraten vñ bauen
 alle soetheyt vā maten. **A**lleweghe blyft yn
 my hungheer vñ begheer. wāt yt en kan v
 myet vteren. **E**te ghy my ofte ete yt v dat ys
 my vntkunt. wāt berde duncket my yn
 mynē grunt. **G**hy erschet my een myt v
 to syne. vñ dat gheuet my grote pyne. **W**āt
 yt en wyl myne oeffenynghē myet laten.
 vñ yn uwe arme slapē. **I**c moet v dancken.
 lof vñ eere gheue. wāt dat ys myn ewygh
 leue. **V**nggheduer vynde yt yn my. **E**n kan
 ghemete wat dat sy. **D**rochte yt enytheyt
 myt gade ghekynghe. vñ alle weghē yn
 mynen wercken blyuē. so solde yt al myner
 claghē swyghē. **G**ot dye alle noet bekend
 he doe myt my al dat he wyl. **I**c gheue my
 to male yn syn ghevolt. so blyue yt yn allen
 doghedē stolt. **H**ijr vp antwort dye gheest
 vnses herē yn dye myntheyt der syelen.

myet myt woerdē vā butē mer ynt gheuoelē
 vā hōnen **V**reue ghenymde yt byn dyn vnde
 du byst myn **I**c gheue my yn dy bauē alle
 myne ghaue. **V**n yt eysche vū trecke dy yn
 my bauē alle dyne wercke. **A**lse dre ynyghe
 den yntrekkene gades ghenoech ys. also dat
 se oer vrylike gheuet yn den gheeste vnser
 herē. so gheuoelt se grundelose myne daer se
 to male yn beuaen ys. **V**n daer se vhauen
 ys bauē oer seluē. **V**n bauē alle ghaue yn dē
 gheeste vnser herē gheuoelt se vngheernde
 blitscap dre se myet begripē en mach daer
 se oers selues to male yn vntoloten ys. **T**u
 schē grundelose myne vū vngheernde blitscap
 ys dre ynyghe spele behelsset vū vnuvaen yn
 dat anstijn der mynen mer dre vre ys toet.
 myne en mach myet ledyck sijn **G**e ropet myt
 lader stemmen yn dre ynyghe spele danket
 lauet vū eert uwē got. dat ys der mynen
 ract vnde oer ghebot. **B**ret dyt ys dre edel
 ste vū dre hogheste wyse yn ynygher oeffenyn
 ghe vū aller naest den schouwēden leuēne **V**ir
 mede ghelyke wy den enghelē yn den sefte
 choer dy lyvete dominaciones. dat syn heer
 scappe. wāt se heer scappē bauē dre viif chore
 of ordenē dre beneden em sijn. **A**lso ys dese
 wyse vhauen bauē alle dre oeffenynghen der
 men plegghen mach yn ynyghe leuene.
Cristus dre leuende gades sone dre heuet
 vns hie weghe gheleert vū gheleuet dre
 vns leyden yn dat ewyghē leuen. yset
 dat wy em volghē willen. **D**re yerste

wech dat syn syne ghebade **Ore** ander wech
 dat ys syn raet. **W**at he spreket aldus **Wyl** ghy
 vul maket syn vñ myne discipulē. so latet al
 dat ghy besyttet myt liefden. vader vñ moder.
 suster vñ broder. wijs vñ kint. huse vñ hof.
 vñ al dat yn der werlt ys. dat v lynderē vñ
 letten mach yn uwer veruendygher oeffenighe
 to gade. dat mote ghy al laten vñ vsmaen wyl
 ghy my ghelyken **W**at yt sende v. also alse
 my myn vader sande. vnde yt en hadde myt
 daer yt myn houet an lenen mochte **A**lso en
 moghe ghy oer myt behalden yn deser werlt
 dat ghy myt lusten of myt liefden besyten
 wylt mer ghy moten alles vñren. wyl ghy yn
 synghē leuen ghedryen. **C**on ghy dnt ghedoen
 so syn ghy xps discipulen. vñ arm vā gheeste
 vñ conynghe vñ herē bauē alle **Ore** werlt
Ore ghy veruunnē hebbe. **V**ñ al en hebbe ghy
 myt eyghens ghy besyttet al dinct yn gade.
Ore v **Ore** veruunnē cracht ghegheue heuet.
Woert spreket **xpus** **Ore** ghelate heuet al
 dat he myt liefden besyten mochte. he volghē
 my na. dat ys. dat he **Ore** eere gade gheue. vñ
 em seluen myt en behaghe **A**lso dede **xpus** doe
 he sprack **I**c socke myns vaders eer **Ore** my
 ghesent heft **W**oethe yt myn eere so en ys myn
 eer myt. **M**yn mede so ghelyket **Ore** mynsche
 den sone gades **Ore** em **Ore** oetmodyghe wijs
 hert ghegheuen heft **W**oert secht **xps** **Ore**
 na my komen wyl. he draghe syn cruce vñ
 volghē my na **V**ñ also dede **xpus** doe syns he
 selues vsakede vñ gaf syn licham to steruene

in dre hande syner vrande vñ synē willē
in dre hande syns vaders **D**oe he gheghe
uen hadde al dat he was. vñ al dat he ver
mochte doe riep he myt liden stēmen **E**t
ys vullenbracht vñ he neyghede syn houet
vñ gaf synen gheest. vñ also solde wy doen.
Solle wy vulmaket syn yn caritaten vñ yn
synghen leuene wy moten vns selues vñen
to male in den lyeffsten willen gades. Wy
moten oec wyllych vñ bereyt syn to steruene
om dre eere gades vñ oec om vnsen eue kerst
ten. mochte wy oen daer mede behalde yn
dat ewyge leuen. **V**ñ aldus hebbe wy vul
makede caritate to gade. vñ to vnsen euen
kersten. vñ ghelyken den hellyghe gheest
dre alle wercke der myne wercket vnde
vullēbrenghe sal yn dat ewyge leue **D**ese
dre puntte vngheuenset. voer gade gheoes
sent dat ys dre raet vnses heren vñ een
vborghen wech to gade den luttel mynsche
vinden **W**at wtwendyck armode sonder
synghen offensynghe vñ anderē doghede
en mach es niet vñden **L**ijdelheyt wijslyke
gheorbert vñ myldelyck ghedeylt den ar
men yn dre eere gades dre vint den
wech dre den gheuynsden vñ den vmyl
lyghen armen ys vborghen. **D**re ghemey
ne wech dre vns to gade leyt dat ys dre
wech der ghebade vnses herē. **W**at xpus
spreket **W**yl ghy behalden syn. so haldet
dre ghebade **V**ñ he spreket noch **I**sset dat
ghy myne ghebade haldet so bliue ghy in

myner vzyntſcap gheleyker wijs dat vt myns
vaders ghebade ghehaldē hebbe vñ wone yn
ſyner myne. **Beynne** ys dat verſte vñ dat
hogheſte ghebot. **Vñ** nremāt en mach mynē
he en leue yn kerſtenē gheloue. **Den ghelo-**
uighen **Den** ghelouighen ſynt alle dynck
moghelich. **Dre** vnghelouighen ys een brant
der helle. **Wyl** ghy dre ghebade gades hal-
den ſo moete ghy ghelouen vñ gade betru-
wen vñ uwe conſciencien ſiuieren vñ ſun-
den na kerſtener. ee. vnde ordynantie der
hellygher kercken. **Vñ** ghy moetet guet
wyllich ſyn vnde ghehoſam gade vnde
uwe pſelaten yn allen wyſen vñ yn alle
der guder oeffenighe der men ghemeyn-
lyke pleecht yn der hellygher kercken na
uwen vmoeghen vñ na rechter beſthey-
denheyt vñ oer na wyſe vñ ghewoenheyt
guder mynſchen daer ghy by ſynt. vñ na
ghewoente des landes daer ghy woent.
Dre tven ghebade ſolle ghy lere vñ daer
na leuen. **Dre** ſien doet ſinde ſolle ghy
ſchuwē vñ vleen vp dat ghy gade niet en
vertornē vñ helſche pyne verdrenen. **Vaſtet**
vñ **vryt** vryt dre hellyghe daghe vñ ſijt
ghehoſam vñ bereet yn allen gude wert-
ken na uwe vmoeghen. **Weſet** gade ghetru-
we vñ v ſeluen yn allen guden wercken
als een guet knecht ſynen hezen. to des
maels dat he v weder haelt to em. **Bret**
dyt ys een leuen der ghebade gades dat
wy alle ſchuldich ſynt. **Vijf** vñ drenen

uns dye enghete vnser herē vā den neder-
sten choer al vnse leuedaghe. vp dat se uns
rerne vnde suuer sonder funde moghen
brengghen voer dat anschijn vnser heren.
Unde dat ys dat eerste puntte vñ dye ne-
derste wyse yn eenen werckende leuene.
Vñ hijs mede ghelyke wy den nedersten
enghelen yn den hemel dye gades baden
hreten. **H**ij na volghet dat ander punt.
een hogher wech yn den werckenden leue-
ne dat ys vnosele ghedoethsaheyt vnosel-
heyt ys dochter der caritaten. ghedoethsa-
heyt dat ys oer suster **W**t desen dzen doghe-
den mytter ghenade gades werde alle gu-
de wercke gherwacht. **W**āt se dwynghē
vngheordende neyghynghe der naturen.
Vñ al vnderstheyt vā doatheden ys eenvol-
dych yn vnosele ghedoethsamheyt. **W**ant
dye vnosele ghedoethsame mynsche he le-
uet yn vruchten vnser heren he ys oetmo-
dych. sachtmodych vñ ghehoersam. ghena-
dych. mylde yn seden eersam. sympel een-
voldych vñ vduuldych. yn allen guden dyn-
ghen ghebroetsam **W**āt he ys leerych vñ
dye scoler vnser heren. alweghe vntsaen-
de vā gade dyscipline ghewarighes vre-
den. **E**ret als ghy aldus gheordent sūt
yn doghedē. so hebbe ghy dat ander punt.
dat wy ghelyken den eerste engelen
yn den anderen choer dye ghebedē vnde
heerscap hebbe bauen alle andere enghete
yn den nedersten ordene der ersten

vermachten. **V**n also syn ghy verheuen ba-
uen alle dre mynschen dre leuen yn dre
nederste ordene guder wercke daer men
yn behalden mach syn. **H**ij na volghet
dat derde punt. daer alle werckende le-
uen dat gade behaghet yn vullēbracht
wert. **E**vet als een eenvoldyck mynsche
dre. ee. vñ dre ghebade gades halt vñ
dattet got wyl vñ ghebredet. wret van ghe-
woente noch van node so ys he guet vnde
behaghet gade yn dre nederste ordene vā
leuene. **V**nde als he dan ghehoghet vnde
ghereert wert vā hymen myt manych
uoldyckende vā dogheden vñ gade to
ghelijken vñ synen engelen vnde allen
hellyghen vñ guden mynschen. vñ vñ
eersamheide der doghede vñ hat der
sunde vnde oet vñ ewyck leuen vñ vze
de van consciencie vñ vñ dre blytscap
vñ dre waellheyt dre he gheuoelt yn vñ
gheuensden leuene. **I**n desen behaghet
he gade voete bet. dan dre ghemeyne
mynsche yn den nedersten choer. **D**er wā
meer dat he bauen alle gude wercke van
butē vñ alle ynwendyckhe doghede vā hñe
syn oghen vñ heuet anspende synen got yn
trouwen vñ yn kerstenen gheloue oene mey-
nende vñ mynende bauen alle dynck vñ
daer by blyft vñ dat he oeffent bauē alle
dynck. so heft he dat derde punt daer alle
werckende leuen yn vullēmaket ys. vnde
he ghelijket oet wael den enghelen yn den

derden choer yn der nederster verartwen-
 dre hyeten doghede **W**at alle doghede syn
 vullē maket alse dre mynsche syck gade of
 fert vñ oene mernit vñ mynt bauē al **B**ret
 dyt vs een vulmaket werckende leuē myt
 dren ordenē dre vns lenden yn dat ewyghē
 leuen hoghere vñ hoghere na dat wy yn
 graciën verdryenen vñ werdtych syn voer
 dat anstijn vnser heren. **H**ebbe ghy dyt
 leuen yn v beuvidē vñ wyl ghy et behaldē
 vñ besyten. so moete ghy ledtych syn vnde
 sonder sorghe uwes selues vñ aller creaturē.
 vñ ghy en moghet v seluen niet behaghen
 yn enygher wijs. **S**eer ghy sult gade anfyren
 mernē vnde mynen vnde oeffenē vñ syn
 re cere begtheren bauen alle dynck. **A**lso
 moghe ghy blyuen ghestadych vñ wonede
 voer sin anstijn yn ewygher werdtycheyt
Want men vynt voele mynschen dre syck
 seluen behaghe vñ wenen groet syn vā
 leuene vñ verheuen voer gade vñ notly-
 tan dolē se yn voelen punttē **W**at dre
 vnghelatē vñ vnghestoruen syn oers selues
 yn der naturē. se syn oec vnuerhauen vnde
 vngheleuet yn der genaden vñ vngheoeffent
 voer dre werdtycheyt gades **V**nde al ryset
 dat se verstandtych syn vñ subtyl yn rede-
 lyken lechte se behaghen em seluen. vnde
 se begtheren anderē mynschē to behaghe-
 vnde syn afkeret vā gode. principale wor-
 telen vā sunden **V**nde hū wt komet dat
 se bauen anderē mynschen begherē to syne.

alle

ya bauen alle mynschen mochtet en wer-
 den **Se** en syn nyemande gheuolchsam
 vā grunde. mer se begheerē dat alle myn-
 schen oerē guetdunckene ghevoltchsam
 syn. **Wāt** se syn kryghelych vñ eemoyl-
 lych. **Uwe**ghe duncket en dat recht heb-
 ben teghē eenē yuwelykē dye en contra-
 ryē **vs** **Se** werden licht vnrēdet ghesuert
 toynth. lastygh. scalk. slachelych vñ vnrē-
 dych yn worden yn werken vnde yn ghelate
Unde hīr vme syn se vnrēdelich mede to
 wandelen. **Vñ** se syn en seluen oer vnrēde-
 lyck vā hīnen. **Wāt** se merckē nauwe vñ
 ordelen voele andere mynschē vñ en seluē
 niet **Unde** hīr vme hebbē se voele suspicien.
 voele ynvals. vñ vngheuoeliche vā mysmo-
 ghene. anghel vñ ynwendygh vnrēde
 vñ andere mynschen dye en niet en ghe-
 nueghen. **Vñ** hīr yn werden se seluen ghe-
 quellet vñ vnsat vā hīnen **En** duncket
 dat se alle dynck bet weten vñ bet doen
 dan ymant anders **Se** willen lerē. wysen.
 beryspen vñ torygerē andere mynschen.
 vñ van nyemande en willen se gheleert
 ghe wyset noch beryspet syn **Want** en dunt-
 ket dat se dye wysesten vā der werlt syn
Se drucken vñ versmaen gherne dye ghe-
 ne dye vnder oen syn. of dye oen ghelint
 syn vñ oen gheen eer en doen. of dye van
 oen niet voele en halden **Se** knytzen vñ
 schelden. mer schemygh. stuer vñ suer vā
 mode syn se dactewyle. wāt se deruē der

vnonste

saluen des heylighen gheestes vā bīne **D**at
voespreken nemen se gherne vnder andere
gude mynstē. **W**ante en duncket dat se es
werdygh syn voer eenen yuwelike te spreke
ne **W**at yn oeren onthē syn se dye wifesten
dye leuen **S**e bedecken oere hōudye myt oet
modyghen wysen vñ oere mydycheyt myt
eenen schyne der gherechticheyt **S**e syn
maechholt vñ vryntholt den ghenē dy se smen
ken vñ dy oen guedertreke syn **S**e syn beaū
mert. vnledygh. sochticheyt myt den dynghe
dye se to beirchtene hebben **S**e verbylden
vñ bedrouen syde vā lyue vñ vā lede er
desscher dynghe ghelūck der werlt. **D**ye se
prysset of lastert voer oere oghen he wert
wal ghewaer wat se syn. **A**myt vñ sorghe
hebben se oers selues van sreckherden vā
steruene. vā hellen. van veythervuer. van
den ordel gades vnde vā syner gherechty
cheyt **S**e syn twyoes yn oer seluen. vnde
hīr vme hebbē se twyuel vñ vruchte van
allen dynghen dy ghescheen moghē. **W**at
se mynen em seluen vnordelike myt vñ
gade noch to gade. **V**nde hīr vme syn se
bloede yn der nature. vnzy vñ vnbewā
delt voer gade **V**ñ se hebben voele vrem
der sorghe vñ vruchten vā tijtlykē dy
ghen dy wertlyck syn **S**e vntsyen quacet
heystop. dat ys. dat men en lūf vñ guet
nemē mach dat men oer guet stelen. vnt
halden qualyk betaelen sal. dat se arm
ellendygh vñ vsmact sollen werden. vñ

olt kranck vñ sonder troest vā vrienden vñ
 van ertschen gude **Dyt** syn vromde sorghe
 vñ solte. dye dre volden ghyngghen voeden vñ.
 wt oeren synne alsulke brenghen. In ordene
 vnde yn gheestelyke state vryntmen oer dese
 ghelyke vñ dat syn dye ghene dye noch en
 ghens wyllen syn vnde vnghestorue oers
 selues. dye witspen dat vemyt ouerste of ve
 myt prelata bymē oere leuen komē mocht
 te dye se drucken of vsmāen solde. vñ oen
 duncket dat se dat niet en solden conne ghe
 liden. **Wāt** se pensen aldus vā ymande dye
 em contrayre vs **Oste** dye man myn prelāt
 worde. wo solde yt em vnderdanyt vnde ghe^{hour}
 som komē ghesyn. he en heft my niet lyef. he
 solde my drucken vñ vsmāen waer he mochte
Unde dye syne vzynde weren dye soldē myt
 em syn vñ teghē my. **Vñ** van desen anrte
 veruandelt oen oers herten bloet vñ werde
 vnuerduldych vnde spreken yn em seluen
 aldus **Dyt** en mochttyck niet ghedraghen.
 yt solde myne syne vlyesen. ofte yt moeste
 dat doester rumen **Bret** dyt syn solte vruch
 ten vñ vngheordende wijsheyt vñ voerspreyt
 hert. dye wt eenē houerdryghē grunde komet
Nier worden se seluen prelāten se solden druckē
 vnde vsmāen alle dye em contrayre werē.
 vnde oere querdunkene niet volghen en woldē
Want en duncket dat se bet vnde wijslyker
 regieren vnde ordynere solden alle dynck
 dan ymant anders **Unde** hijr vme bestraf
 sen se durtewyle oere prelāten vnde dye ghe

ne dre amboditen hebben in oeren herte. **W**oer voer dre gheene dre se weten datter ghe-
ne horen. **N**ode horen se inuande prysen
dre by em ys. **W**at oen duncket dat se es te
myne gheachtet syn. **V**an myemāde en ghe-
louen se hogher leuen bauē dat se seluē yn
syck gheuoelē vñ vstaen. **E**ret dyt syn myn-
schen dre wenen dat se syn wijs vñ vroet
bauē alle mynschē dre by em syn nochtā
syn se vnhubbelyck vñ vngheordent ghe-
waryghe hellychert to vkarighene. **V**nde
lyir vñ een yghelyck proue vñ merke
vnde ordele synen gheest vñ syn nature of
he ymtych punt van alle dese yn em vynt of
gheuoelt dat moet he vdrpuen vñ veruon-
nen sal he ghewaryghe hellychert vñ mermeer
vrienden. **W**y moeten steruen den sunden
solle wy gade leuen. **W**y moeten vuer-
beldet syn vnghehouden vā lreue vnde vā
lede solle wy dat ryke gades syn. **V**use her-
te vnderonse begheerte moet gheslatē sijn
voer erdesche dynghe. vñ gade gheopent
vñ ewyghē dyngthen. **S**olle wy gades ghe-
smaken wy moeten al dre werlt laten
vñ myt gade mynen vñ haten. **S**olle wy
gades gheweldyck syn. wy moete vns sel-
ues vertren. **S**al dre gheest gades yn vns
ghedren. dre vns vā allen dyngthen sal
vren. so moghe wy bauē allen hemelen
sins lyen. vnde ewyck myt em syn sonder
partien. dan solle wy em ghebenedren.
vñ yn vreden horen dre hemelschē melo-

dven. myt vyer paer noten ynt mēnythuol
 dyghe loen. **V**use hemelsche vader heft vns
 ewelyke gheropen vñ vertarē yn synē ghe-
 mynde soene. **I**n he heuet vnsē name ghe-
 schreue mytē vyngthere syner myne yn dat
 leuendyge boeck syner ewygher wysheyt.
Vn hñr begynen alle sanghe vā enghelē
 vñ vā mynschē dre nūmermeer vghaen
 en sollen. **D**re verste manner vā sanghe
 dat ys myne to gade vñ to vnsen euekerste
Daer vme sande dre vader synen sone
 dat he vns den sanck lerē solde wāt dre
 den sanck met kan he enkan ten hemel
 stie choer met ghaen. **W**āt he^{en} heuet cunst
 noch choerdeet an. **D**aer vme moet he al
 weghe buten den hemelschē choer blyuē
Ihesus xpus vnsē ewyghē myner doe he
 vntfanghen was yn den werde lychame
 syner moder. **D**oe sanck he yn den gheeste
 glorie vñ eer synen hemelschē vader. ruste
 vñ vrede allē mynschen dre vā gode wylle
 synt. **V**n dat selue ledyke sunthēn dre en-
 gelen yn der nacht doe he ghebaren was
 vā der maget marien syner moder. **V**n
 des ghedencket dre hellighe kercke vñ
 synghet dyt ledyken sunderlynghe yn bey-
 den desen festen. **W**āt gade mynen vnde
 den euenkerste to gade vñ vñ gade vñ
 yn gade dat ys dre hoghste stēme vnde
 dre blydeste dre men synghen mach yn
 hemel vñ yn eerden. **L**ert vñ cunst van
 desen sanghe dat ys dre hellighe gheest.

dolen

Cristus vnse cantere vñ vnse ouerste me-
ster heuet vns ghesunghe vā beghīne.
Vn he sal vns voer singhen ewelyke dē
sanck vā trouwē vñ ewygher mynnen.
Vn wy sollen em alle navolghē myt alle
dat wy v̄moghen beyde h̄ir vñ vñ den
choer der glorien gades **G**hewaryghe
vngheuensde m̄ne vs d̄re ghemeyne
sack d̄re wy alle cūnen moeten solle wy
to choer ghaen mytten engelen vñ mytte
hellyghen vñ dat ewyghē leuen. **S**dyne
vs wortele vñ orsprunck aller doghede
vā h̄inen **V**nde se vs cverthert vñ een
ghewarygh vtonen aller queder werckē
van buten **S**dyne vs leuen vñ loen oers
selues **O**effenunghe vā mynnen en mach
myt dwelen d̄re heft vns **xpus** voer ghe
ghaen gheleert vñ gheleuet myt alle dē
synen. d̄re moete wy alle volghen wil
le wy myt em salych syn vñ behalden
bluen **D**yt vs d̄re verste maner van
hemelschē sanghe d̄re d̄re wijsheyt ḡn
des leert aumyddes den hellvghen ghees-
te al oerē discipulen d̄re oer ghehorsa-
m syn. **A**lir na volghet d̄re ander maner
vā hemelschē sanghe. dat vs vngheuensde
nederhert d̄re myniade verheuen noch
verdruken en mach **W**at se vs wortele
vñ baedem sonder grunt vā allen doghe-
den vñ vā allen gheestlyken ghestichte.
vnde se holt tenoer vnde flote van allen
hemelschen sanghe **V**n se conuocdyert

myt allen doghedē wāt se ys mantel vñ
 overhoert der caritaten vñ se ys dyc soetste
 stēme dyc men synghet voer den oghe ga
 des **D**er toene syn soe gracios vñ so treckē
 de dat se dyc wylshert gades neder treckē
 yn vnse nature **W**āt doe maria sprach.

Syt hñr dyc dycerne gades. my gheschye
 al dat got wyl. doe got also verwūnen dat wart
 he dyc oetmodyghc stat marien veruulle
 wolde myt syner ewygher wylshert. **V**nde
 also ys hoechert worden nederheyt **W**ant
 dyc soen gades heuet em ghenedert vñ
 eenes knechtes forme anghedaen vnde
 vns ghehoghet yn eene gotlyke forme vñ
 he heuet em seluen gheoetmodyghc vnde
 ghenedert vnder allen mynschen. **V**ñ he
 heuet em seluen vsmaet vñ vns ghedyc
 net al to der doet. **V**nde hñr vm wylshert
 em ghelyken vñ na volghē daer men
 synghet den sanct vngheuensder oetmo
 dychert soe moete ghy uwes selues vertvē
 vnde versmaen. vnde mynē vñ begheerē
 vsmaet vñ vngheachtet vñ vnbekent to
 wesen vnder allen anderē mynschen
Wāt oetmodycheyt blijft vñberoeit vā
 lyeue vñ vā lede vā eeren vnde van schā
 den vñ vā alle dat he seluen myt en ys.
Vñ ys dyc hoghste gaue vñ dat schoenste
^{ruweel} dat god gheuen mach der mynēder
 frelen beneden em seluen **S**e ys vullhert
 van gracen vñ vā allen ghaue dyc yn
 oer woent he ys een myt oer vñ he heuet
 aller

angheene

vunden ewyghen vrede. **H**ijr nauvolghet
dye derde manier vā hemelschen sanghe.
dat ys als wy vertyen eyghens willen.
vnde aller eyghenheyt. vnde onse natu-
re auergheuen yn den lyeffsten willen
gades. al to doghene vñ to lydene dat he
vp vns ghestaden wyl. **V**nde al ys dye
natuer bedrouet dye dat cruce dregghet vñ
onsen heren na volghet al to der doet.
dye gheest ys blyde dye alsulke vzwylly-
ghe offerhande doet. **V**ñ al ysset dat onse
nature nu weent vñ claghiet alse wy swaer-
lyke verladen syn. **W**y sollen vns noch ver-
blyden yn dye glorie gades. als vns ihesus
dye tranē af droghen sal. vñ sal vns tonē
dat he vns heft ghecoft teghē synē vader
myt synē hellyghē blode. vñ betaelt myt
syner doet. **D**an solle wy myt em synghē
dat lydeden dat myt wyllyghē doghene
vdyent ys. dat mynshelyker naturen alle
ne to behoert vñ niet den engelen. **V**nde
na dat dye martelye. arbeit vñ doghen
groet vñ mannyuoldich ghewest heuet.
daer na sal glorie. loen vñ eere manny-
uoldich syn. vñ xpus sal onse canter syn.
dye vns voer synghen sal. **W**at he ys pryn-
ce vñ vorste van alle vryen doghene dye
ye ghelede wert vā mynen yn dye eere
gades. **V**ñ syn stēme ys so claer so glori-
oes vnde ludet so wal. **V**ñ he can so wael
hemelschen sancti. dye tone vnde dye flo-
zure vnde drstant. **W**y sollen al myt em

synghē. dancken vñ lauen synen hemelsche
 vader d're oen vns heuet ghesant **C**ristus
 moste liden vñ also komen yn syne glorie.
Vnde h'ir vme moghe wy gherne liden vp
 dat wy em gelyken vñ na volghē yn syne
 glorie vñ yn d're glorie syns vaders. daer
 he een mede ys. yn een ghebruke des hely
 ghen gheestes. daer solle wy alle synghen
 yn den namen vns herē ihū xpi. yuwelypit
 sunderlynghe yn synen gheeste. na dat he
 verdrenet heuet. vñ voer gade werdich ys.
Hir na volghet d're vperde maniere vā he
 melschen sanghe d're ymygheste. d're edelste
 vnde d're hogheste. dat ys ghebreken yn den
 laue gades. **V**nse hemelsche vader ys ghyrich
 vnde mylde. **S**ynen ghemynnden d're ver
 hauen syn yn den gheeste vñ wandelen
 voer syn anstijn den gheuet he myldelykē
 sme gracie. syne ghaue vñ syne ghyften. vñ
 erschet eenen yghelyken sunderlynghe dat
 he em antworde myt dancke. vnde myt
 laue. vnde myt allen gueden wercken. na
 dat he gheghauet ys vā buten vñ vā bynen
Want d're gracie gades en wert nyet ghe
 gheuen ydelyke noch to vergheues. ysser
 dat wy oers waer nemē. **D**e vlopt vnde
 gheuet alweghe des wy behoeven vñ se
 erschet vns weder al dat wy vermoghē.
Vnde tusschen dese twe werden alle do
 ghede gheoeffent sonder dōlen. **A**er ba
 uen alle wercke vnde oeffenynghē van
 dogheden soe verdoent vnse hemelsche

Drucke

vader synen sunderlinghen ghemeynde dat
he myt allene en ys ghyrtych vñ mylde yn
erschene vñ yn gheue ne mer he ys seluen
ghyrricheyt vñ myltheyt. **W**at he wyl vns
em seluen gheuen vñ al dat he ys. **V**ñ he
wyl dat wy vns em weder gheuen myt
al dat wy syn. **V**ñ aldus wyl he to male
onse syn. vñ dat wy to male sijn syn vñ
nochtan blijft een yghelyck al dat he ys.
Want wy en moghen myt got werden.
mer wy syn gade gheemyghet myt myddel
vñ sonder myddel. wy syn em gheemyghet
aūmyddes syne gracie vñ onse guede
wercke. **H**e leuet yn vns vnde wy yn em
auermeyddes vnderlynghe lyeue vñ myn
ne. dat ys syne ghenade vnde onse doghede
Why syn em gheuoldtsam vñ eenes wyllen
myt em yn alle gude. **S**yn gheest vnde
syne gracie. werket alle onse gude. wercke.
eyghelyker dan wy seluen doen. **S**yne gra
cie yn vns vñ onse myne yn em. dat ys
een werck dat wy vnderlynghe to gader
wercken. **O**nse myne to gade dat ys dat
hogheste vnde dat edelste werck dat wy
gheuoelen. moghen tusschen vns vnde
gade. **D**re gheest gades eyset vnsen
gheest dat wy gade mynen. dancken vñ
lauen na syner edelheyt vnde na syner wer
de. **V**nde hijsyne ghebreken alle mynende
gheeste yn hemel vñ yn erden. **I**e wercke
syck vte. vnde vallen alle yn vnmacht
voer dre grūdelose hoecheyt gades. **V**nde

dyt is dat edelste vnde dat hoghste myddel
 tusschen vns vnde gade. **H**ij is dyne gracie ga-
 des vulmaket myt allen dogheden. **B**auen
 dyt myddel syn wy gade gheemyghet son-
 der myddel haue gracie bauen alle doghede.
Wat haue dyt myddel hebbe wy dat belde
 gades vntfanghen yn dyne leuendyghert
 vnser spelen. **V**n daer syn wy gade gheem-
 gheth sonder myddel. nochtā en werden
 wy got myet. mer wy bliuen alweghe gade
 ghelyck. vñ he leuet yn vns vñ wy yn em
 ouermyddes syne gracie vnde vnse guede
 werke. **A**ldus syn wy gade gheemyghet son-
 der myddel bauen alle doghede. daer wy
 sijn belde draghen yn dat ouerste vnser
 ghestapenheert nochtā bliue wy alweghe
 yn vns seluen em ghelyck vñ gheemyghet
 ouermyddes syne gracie vñ vnse dogent-
 sam leuen. **V**nde aldus bliue wy gade gheem-
 gheth ewelycke ghelyck yn gracen vnde yn
 glorien vñ bauen ghelyck een myt em yn
 vnser ewyghen belde. **D**yne leuende emyghert
 myt gade is yn vnser wesen wy en moghes
 myet begripen. verhalen noch veruolghen.
De speelt alle vnse crachten vore vnde erschet
 vns een to sijn myt gade al sonder myddel
 vnde dyt en comt wy myet gheleersten. **V**n
 hij vme volghe wy em na yn eenē ledyghē
 syne vnser wesen. **I**n dyt ledyghē syn. rust
 tet vnde woent dyne gheest vnser herē myt
 alle synen ghaue. **H**ie gheuet syne gracie
 vnde syne ghaue yn alle vnse crachte. vñ

vnde

erschet vns minnen. Danken vnde laue **V**n
he woent seluen yn vnsen wesen. vñ erschet
vns ledycheit vnde een to syn myt em bauen
alle doghede. **V**nde hijs vme en kane wy myt
gheduren yn vns myt guede wercken noch
bauen vns myt gade yn ledycheit **V**n dyt
ys dat mynigheste spel vā minnen. **D**re gheest
vnses heren ys een ewyck werck gades. **V**n
he wyl dat wy ewyken wercken vñ em ghe
liken. **V**n he ys oet ruste vñ ghebrukē des
vaders vñ des sones vñ alle syner ghemyn
der yn ewygher ledycheit **D**at ghebrukē
ys bauē vnse wercke wy en moghens myt
begripen **V**nde vnse wercke blyuē alle we
ghe beneden ghebrukene. wy en moghent
myt ghebruken myt brenghe **I**n den wert
kene ghebreke wy alle weghe wy en kunne
gade myt ghenoech ghemynen. yn den ghe
brukene ys vns ghenoech. wy syn al dat
wy wyllen **E**ret dyt ys dre vverde manier
van hemelsche sanghe vñ oet dre edelste dre
men oeffent yn hemel vñ yn erde **E**rer ghy
sult weten dat got noch enghete noch syde
myt en synghen myt lifflyken stemē wāt
se syn gheeste **E**n hebben noch oren noch
munt tuinghe strate noch kelen. sanc me
de to formere **N**ochta sprekēt dre hellyghe
scrifture dat god sprack to abraham to mo
ses to den patriarchen vñ to den ppheten
yn mēygher wijs myt synlyken woerde
eer he mynsheyt an nam. vñ dre hellyghe
kercke tughet dat dre engheten sollen

synghen Sanctus. Sanctus. Sanctus. ewelyck
 sonder eende. Vnde dye enghel gabriel brach
 te dye badescap vnser vrouwe dat se solde vut
 saen den sone gades vā den heylighen gheeste.
Vnde dye engele vorden Sunte mertens frele
 yn den hemele myt sanghe. Vnde hijs vme
 guede gheeste vnde quade frele dye moghen
 syck vtoenen den mynschen yn wat formen
 dat se wyllen also vere alst god ghestadē wyt.
Mer des en ys gheen noet yn den ewyghē
 leuen. Wat wy sollen anspren myt vnser ver-
 standighē oghe dye glorien gades aller en-
 gele vnde aller heylighen mit ghemeyne vñ
 yghelykes sundetlynghe loen vñ glorie yn
 aller wijs dat wy es begheeren. Mer yn den
 lesten daghe ten ordele gades als wy verzesē
 syn myt vnser gloriosen lythamē aumyddes
 dye krachte vnser heren sollen vnse lythame
 wyt vnde blenckende syn als dye sne vnde
 schynende claerē dan dye sūne. dorsthynt
 als een cristalle. Vnde een yghelyck sal syn
 tryken hebbē yn eeren vnde yn glorien na
 aller wijs dat he gheleden vnde ghedoecht
 heuet yn martelyen vñ yn anderen doghe-
 ne wylltycke vñ vrylycke vñ dye eer ga-
 des. Wat alle dynghe sollen gheordent syn
 vnde gheloent na der wijsheyt gades vñ
 edelheyt vnser guder wercke. Vnde xpus
 vnse cantere vnde vnse voersenghere dye
 sal synghen myt syner glorioser soten stēme
 een ewyck ledykyn. dat ys lof vnde eere synē
 hemelschē vader. vñ wy sollen alle na synghē

2
dat selue lydelcijn myt bliden mode myt
claren stemmen ewelyke sonder eende. **G**hyt
scap vnde glorie vnser syelen sal vloeyen
vnse syne vnde doer al vnse lede. **V**nde
wy sollen ons sunderlynghe ansvren myt
gloriosen oghē hore vnde spreken vñ syn
ghen dat lof vnser heren myt vnghebyke
lyken stemmen. **Vñ xpus** sal ons drenest.
vñ he sal ons toenen syn claer anshijn vñ
synen gloriosen lytham myt alle den teyke
nen van truwen vñ vā mynen dye daer
yn gheprentet syn. **Vñ** wy sollen ansvren
alle dye gloriosen lythamē myt alle den
teykenen vā mynen daer se gade yn ghe
drenet hebben vā begynnen der werlt. **Vñ**
al vnse synlyke leuen sal vervullet syn myt
ter glorie gades vā buten vñ vā bynen.
Vnse leuende herte sal vntsteken syn myt
bernender myne to gade vnde to allē hel
lyghen. **V**nde alle dye crachte vnser syele
sollen vervullet syn myt glorie vñ ghe
gheestet mytten ghauē gades vnde myt
allen dogheden dye se ghevzacht hebben
vā begynne. **V**nde bauen al dyt solle
wy vntgheestet werden yn dye glorie ga
des dye grundeloes ys. vnbegriypelyck vñ
sonder mate der solle wy ghebruken myt
gade ewelyke al sonder eende. **V**nde **xps**
yn mynschelyker natuer sal regherē dat
rechter choer wāt he ys dat hoghste vñ
dat edelste dat got ye ghemakede. **V**nde
to den choer behoeren se alle daer he yn

leuet vñ d're yn em leuen **D**at ander choer
 behoert den enghelen to. **A**l syn se edeler
 yn der nature. wy syn hogher ghegheuet
 yn xpo ihesu daer wy een mede syn. **V**nde
 hijs vme sal xps syn d're ouerste brystop
 tusschen den choer der enghelen vñ der myn
 schen voer den thyden der hogher moghent
 heyt gades. **V**nde he sal offeren vñ vernijen
 voer synen hemelschen vader den almeych
 tyghen god alle d're offerhande d're pe ghe
 deffent worden vā engelen vnde vā myn
 schen. **V**nde d're sollen sonder vnderlaet ver
 nijen vnde alweghe ghestadyghet blyue yn d're
 glorie gades. **E**ret aldus sollen vnse lychame
 vnde vnse synne glorioes vnde salych syn daer
 wy nu gade mede d'renen ghelyker wijs
 dat xps lycham glorioes ys daer he gade vnde
 vns mede ghedyent leuet. **V**nde vnse syele
 sollen syn salychte gloriose gheeste daer wy nu
 vnde ewelyke mede gade d'renen. **D**ancke vñ
 lauen ghelyker wijs dat d're syele cristi engele
 vñ alle gheeste salych vnde glorioes syn. d're
 gade mynen dancken vñ lauen. **V**nde auer
 myddes cristu solle wy vns alle vntgheesten
 yn gade. vnde wy sollen een syn myt gade
 yn ghebrukene. ewygher salychte. **V**ñ hijs
 mede late yt d're vyften trappen vā vnser
 hemelschen grade. **V**ñ na volghet d're seste
 trappe yn vnser hemelschen grade. dat ys een
 claer ynser. puer van gheeste. vñ vā ghedach
 ten. **D**yt syn d're eyghenscapse der schouweder
 syelen d're komē vnde ghaen wt eenē leuendē

Dre vij tije

grunde daer wy gade gheemynghet syn bauē
redene vnde bauen alle oeffenynghen vā doghe-
den **D**re dyt beuinden sal he moet alle syne
doghede vnde alle syne guden wercke gade of-
feren sonder vpsyen vā veynghen loene **U**nde
bauē al. so moet he syt offeren vū auerghenē
yn dre vryen gheualt gades vnde alle weghen
voertghaen sonder vmsyen yn dre leuende wer-
dichert gades. **A**ldus moet he em bereyden
mytter gracen gades to eenen scouwenden
leuen sal he et vertayghen **S**yn wtwendyghen
synlyt leuen moet syn wal ghesedet vnde
wael gheordent yn guden wercken vā butē
voer aller mynschen oghen **S**yn ynwendyghen
leuen moet syn vul gracen. vul caritatē vnghe-
venset yn rechter menynghen vā allē doghedē
yke **S**yne memorie sonder kūmier vū sorghe
vry vnde loes vā allen kūmiere. vā allē belde-
quyte **S**yn ghemoede vry apen vū verheue
bauē alle hemele **S**yn ghedachten ledyck son-
der ghemerck. bloet yn gade dat ys der my-
nender gheeste slot daer vergaderē alle puzē
ghedachten yn eene eenvoldyghen puerheyt.
Dat ys dre wonynghen gades yn vns. daer
nyemant yn wercken mach. dan got alle-
ne **D**re puerheyt ys ewygh daer en ys tijt
noch stat. voer noch na. mer se ys alweghe
teghemwordyghen bereyt vū apenbaer den pu-
ren ghedachten dre daer yn verhaue syn.
Bret daer syn wy alle een leuende yn gade
vnde got yn vns **D**at eenvoldyghen een. ys
alweghe claer vnde apenbaer den vstēdy

ghen oghe in oeren ynkeer in puerheyt der ghe-
dachten. **D**aer ys dre luyt suuer vnde reyne
vertlaert myt gotlyken lechte **D**aer in synen
staren vnde schouwen ewighe claerheyt myt
auerformen vertlaerden oghe **D**aer syn al-
le dynghe eenfor mych een waerheyt vnde
een belde in den spregghel der wijsheyt gades.
Dat wy dyt belde vnde bekēnen in besytte
moghen in vnsē wesen vnde in puerheyt in
ser ghedachten daer to heft vns god ghemaket.
Vnde alse wy dyt ansyn vnde oeffenen in
gotlyken lechte myt conuoldyghen vstandyghē
oghe so hebbe wy een scouwende leuē. **S**eder
hij to hoert noch een punt. dat ys puerheyt
van gheeste. **W**ante een ledyghē vnghebelde
ghedachte een claer schouwen in gotlyckē lech-
te vnde een puer verheuen gheest voer gades
ansyghte. dese dre to gadere syn een ghewarpych
scouwende leuen. daer inemat in dwelē en
mach. **W**at dre puer gheest ys alweghe ney-
ghende vnde na volghende den claeren versta-
ne myt bloter mynen in syn beglyn. **V**nde
vnsē hemelsche vader ys beglyn vnde eende
alles gherwerdens **I**n en beglynne wy alle
guet myt bloter ghedachten in vnghebelde
ghesyghte **I**n synen sone ansyn wy alle
waerheyt myt vertlaerden verstaen in got-
lyken lechte **I**n den heylighen gheeste vulbrē
ghe wy alle vnsē wercke. daer wy vns vnt
gheesten myt bloter myne in gades ansyghte
daer wy syn loes vnde ledygh van aller hysto-
ryen van allen ghedychte **D**yt ys een schou-

Dre vij tye

wende leuen na den hoghesten ghewychte In
elken ogthenblytke begynnen vnde vullēzen
ghen dat syn mynnen rade. **Vnde** dyt ys dre sefte
trappe yn vnser hemelschen grade. **Nijr** na vol
ghet dre seuende trappe. dat edelste vnde dat
hogheste dat men leuen mach yn tijt vnde yn
ewycheyt. **Dat** ys als wy bauen al bekēnen
vnde weten yn vns beuynden een grunde
loes myet weten. **Als** wy bauen alle namen
dre wy gade gheuen. ofte creaturen vsteruen
vnde auerlyden yn een ewyge vngghenaemt
heyt daer wy vns yn verlyesen. **Vnde** als
wy bauen alle oeffenynge vā dogheden yn
vns anfyen vnde beuyndē ewyge ledycheyt
daer myemāt yn wercken en mach vnde ba
uen alle salyghe gheeste een grundelose saly
heyt daer wy alle een syn. vnde dat selue een.
dat dre salycheyt seluen ys yn oer selfheyt.
Vnde als wy anfyen alle salyghe gheeste we
selryk vntfunken vntoloten vnde verlarē
yn oer auerwesen yn een grundelose vnbekē
de deernsterheyt. **Wy** sollen oer anfyen den
vader den sone vnde den hellyghen gheest.
dreyheyt der personen. eenen god yn der
nature dre hemel vnde erden ghescrepen
heft vā alle creaturen. den solle wy mynnen
dancken vnde lauen yn ewyge dūzē **I**he
heuet vns ghemaket to synē belde na syner
figuren dat ys blytscap groet den ~~wet~~ ede
lēn. puzen. **Syne** gotheyt dre en werktet
myet. se ys een sympel ledycheyt wesen. hadde
wy dre ledycheyt myet gade beseten. soe

were wy ledycheit myt em. vnde yn syne
 hoetheit verzesen. so were wy bauē alle trap
 pen vnde hemelsche grade myt gade yn
 syne gotheit een ledyck wesen vnde ewy
 ghe salycheit **D**re gotlyken personen yn
 vruchtbarheyt oerren naturen syn se een
 got ewelyke werckende. vnde yn dre sympel
 heyt oers wesens. syn se gotheit ewyge
 salycheit. **V**nde aldus ys got yn den per
 sonen ewyck werck. yn den wesene ewyge
 ledycheit **T**usschen wercken vnde ledyck
 syn. so leuet mynne vnde ghebruken **S**yne
 dre wyl alweghe wercken **W**ant se ys een
 ewyck werck myt gade. **G**hebruken moet
 alweghe ledyck syn. wāt et ys bauen wyllē
 vnde begherten. leeft yn lyf. behelsset yn
 ghebelder bloter myne **D**aer dre vader
 mytten sone syn ghemynde begrepen heuet
 yn dre ghebrukelyke ewycheit syns ghees
 tes bauen vruchtbarheyt der nature **D**aer
 dre vader spreket to eenen yghelyckē ghees
 te yn een ewyck behaghe **I**c byn dy vnde
 ghy sijt my **I**c byn dyne vnde du byst myne.
Ic heb dy ewelyck vertaren. **E**yet daer ys
 onderlynghe blytscap vnde behaghe soe
 groet tusschen gade vnde syne ghemynde
 gheeste dat se em seluen vutgheesten vsmel
 ten vnde vntuleten vnde werden een gheest
 myt gade yn ghebrukene ewelyke gheney
 ghet yn grundelose salycheit syns wesens.
Eyet dyt ys eene wyse vā ghebruken der le
 uender schouwender mynschen **S**ochtan

ys een ander wyse dye vinnighe deuote my-
schen leidet yn een ghebruken gades dye
vulmaket syn caritate na den lreuesten
wyllen gades. **D**at syn dye ghene dye
oets verloechenen vnde vertven. vnde
aller creaturen. dye se myt lust vnde myt
lyfden mochten besyten. **V**nde al dat
got gheschapen heuet. **A**lso verze alst tumer
vnde hynder mochte syn yn oer vnnwendy
ghe leuen. daer se gade yn dyenen. **I**n hie
bauen to gade verhauen syn myt hertely-
ker lyfden. myt leuender spelen. myt
verheuenen ghemode bauen alle hemele.
myt allen crachten yn bernender mynnen.
myt verheuenen gheeste yn vnghebelder
ghedachten. daer ys dye. cc. der mynen
vulbracht vnde alle doghede vulmaket.
Daer syn wy ledyck vnde got vnse hemel-
sche vader woent yn vns yn vullheyt syner
ghenade. vnde wy wonen yn em ~~bauen~~
bauen alle vnse wercke yn een ghebrukē
Cristus ihesus dye leuet yn vns vnde wy
yn em **I**n syn leuen verwyne wy dye
werlt vnde alle sunde. **S**eyt em syn wy
vpgheychtet yn myne to vnser hemelsche
vader **D**ye hellighe gheest dye wercket
yn vns vnde wy myt em alle vnse gude
wercke **H**e ropet yn vns myt luder steme
sonder worde. mynet dye myne dye v-
ewelyke mynnet **S**yn ropen dat ys een
vnnwendyck ghier nē yn vnser gheeste.
Dye steme ys vreselyker dan dye donder

berore

Dye blyxeme dye daer wt komen dye ope
 nen vns den hemel vnde tonen vns lytjt
 vnde ewyge waerheyt **Dye** hette sijns
 gherinens vnde syner myne ys so groot
 dat se vns to male verberne wol **Syn ghe**
 rine .. yn vnsen gheest ropet sonder
 vnderlaet **Betalet** v schult mynet dye
 myne dye v ewelyke ghemynet heuet. **Hy**
 af komet groet vngtheduer vā en bynen
 vnde wyseloes ghelaet al sonder manere.
 Wat so wy meer mynen so vns meer lustet
 to mynene. Vnde so wy meer betalen dat
 vns myne eyschet so wy meer schuldryth
 syn **Syne** en swyghet myt stille se ro
 pet ewelyke sonder vp halden mynet dye
 myne **Dyt** ys een shyt. wael unbekant
 van vrenden synnen **Synen** vnde ghe
 bruken dat ys wercken vnde ghedoghen
Got leuet yn vns myt syner ghenaden
 he leert he raet he ghebredet vns dat wy
 mynen **Wy** leuen yn em haue gracen
 vnde hauen vns wercke daer wy ghedoghe
 vnde ghebruken **In** vns leuet kenen myn
 nen. scouwen vnde iolijt **Bauen** al dyt
 leuet ghebruken. Vns ghebruken. dat ys
 ghedoghen behelfet to syn yn gades myne
 Tusschen myne vnde ghebruken ys vnder
 scheyt als tusschen gade vnde syne ghenade
 Daer wy an gade deuen myne. Daer syn
 wy gheeste. mer daer he vns vntgheestet
 vnde auerformet myt synen gheeste. daer
 syn wy ghebruken **Dye** gheest gades blaest

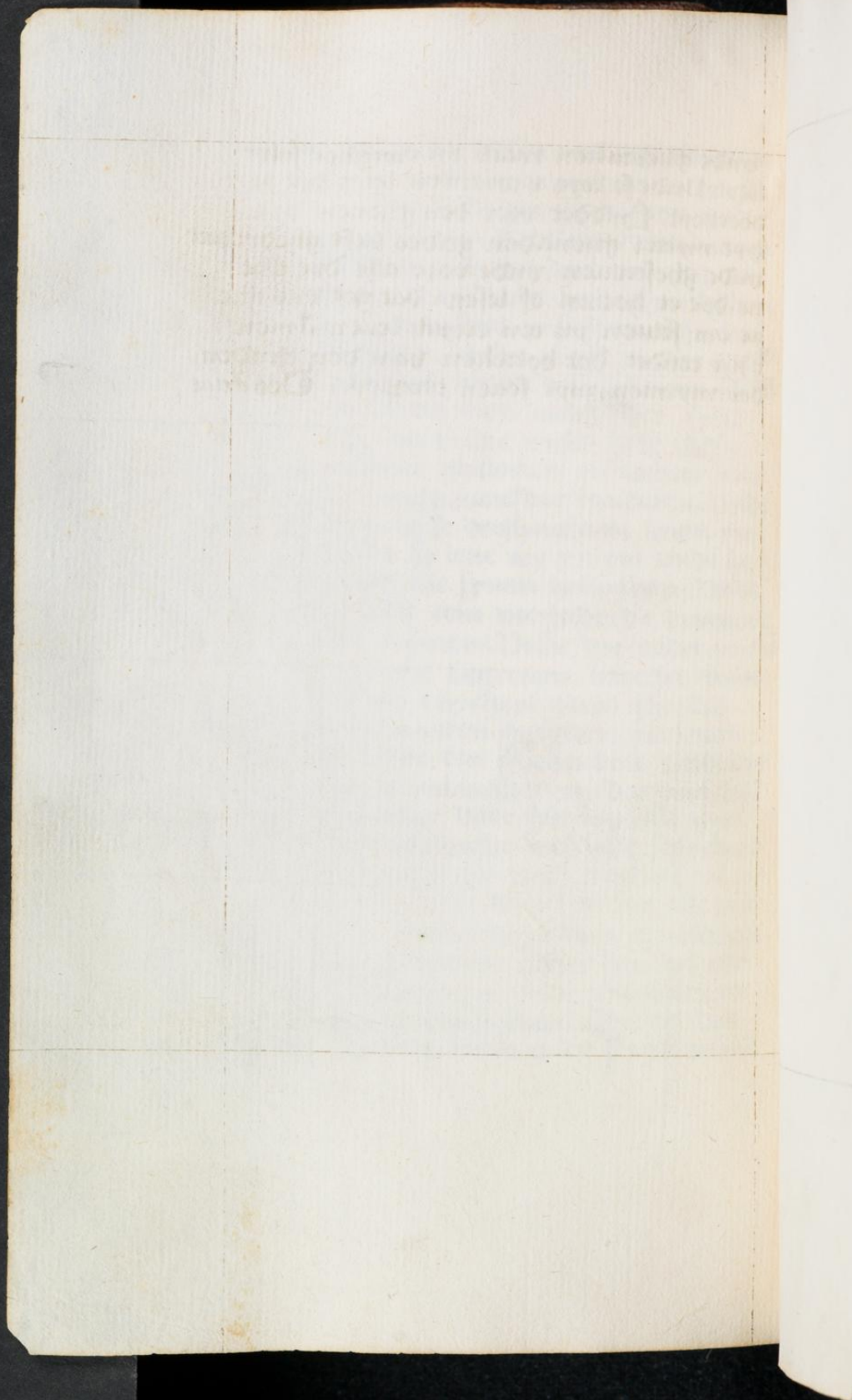
beuens

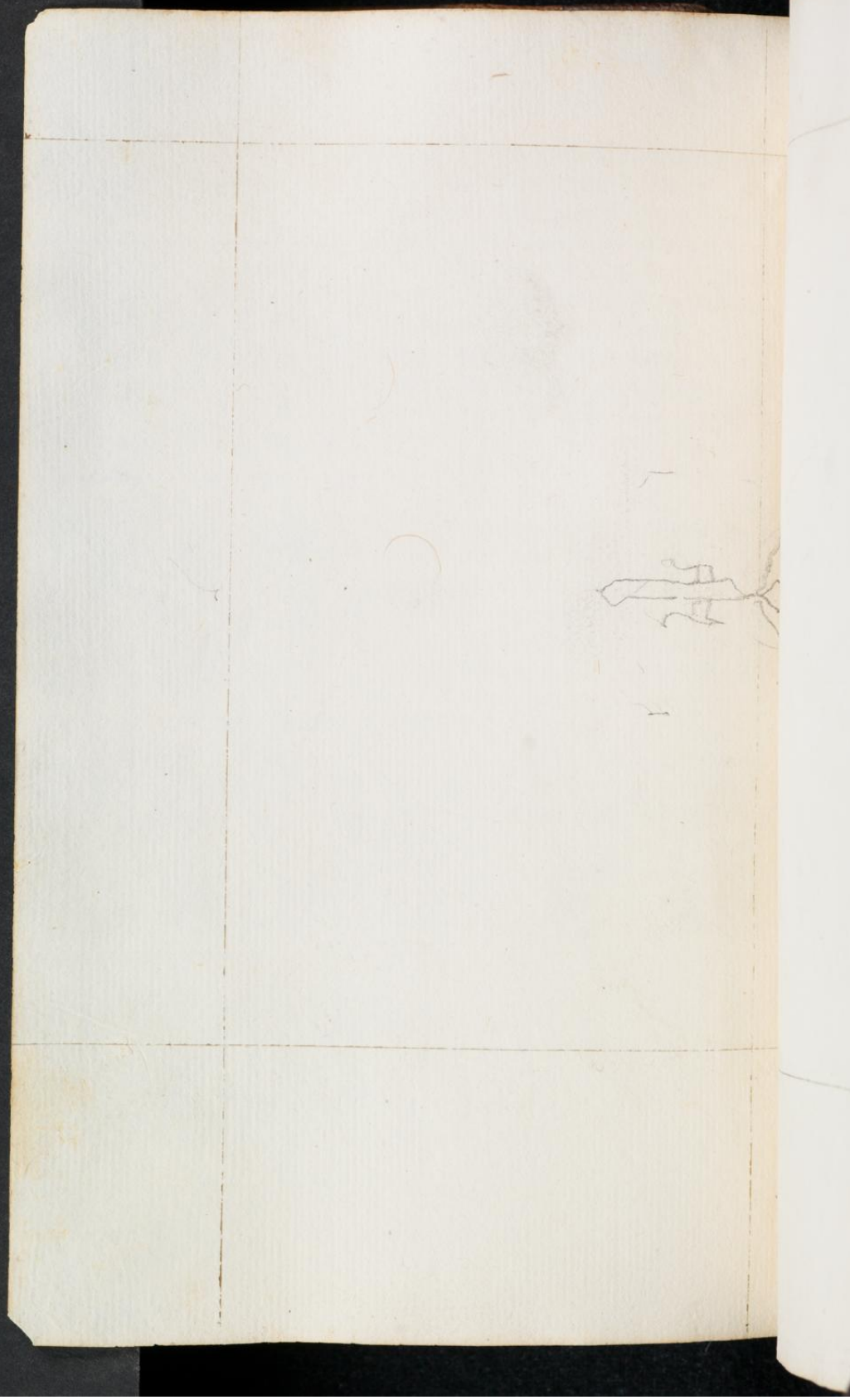
beuere

iubelire

ons vte om minne vnde om doghede wert
ken. vnde he trecket ons weder om em sel
uen om rusten vnde om ghebruken. vnde
dat ys ewich leuen. **G**helykerwijs dat wy
dye lucht ~~weder om halen~~ dye om ons ys
wt gheuen vnde nye lucht weder om halen.
vnde daer sine beskeet onse steruelike leue
om der natueren. **V**nde al yst om dat ouer
ste onser gheschapenheyt. den solle wy soeken
vanden vnde besyten aumydes syne
gracie vnde dye hulpe onses heren ihesu
xpi om kerstenen ghelouen om rechter men
ninghe om vngheuen der caritaten. **V**nde
auermydes onse doghentse om leuen om
syne ghenade so leue wy om em vnde he
om ons myt alle synen heylighen. **V**nde
also sy wy alle eene vergaderde enicheyt
myt om om mynen. **V**nde dye vader myt
sone hebben ons begrepen behelset vnde
auctormet om enicheyt oeres gheestes.
daer syn wy mytten gottlyken personen
een myne vnde een ghebruken. **V**nde dyt
ghebruken ys vulmaket om dat wyselose
wesen der gotheyt daer syn wy alle myt
gade een eenvoldyge wesylyke salycheyt
Daer en ys noch got noch creature na wy
se der persoonlycheyt daer syn wy alle myt
gade sonder vndercheyt eene grundelose
eenvoldyge salycheyt. **D**aer syn wy alle
verlaen. vntfunken. vnde vntuloten om
een vnbekende deensticheyt. **D**yt ys dat
hogheste dat men leuen vnde sterue myne

vnde ghebruken mach yn ewigher salve
heyt. **V**nde so wre v contrarie leert. dat ys
doerheyt. **B**yddet voer den ghenen dye
dyt mytter ghenaden gades heft ghedrychtet
vnde ghescreuen vnde voer alle dye ghe
ne dye et hoeren of lesen. dat got vns ghe
ue om seluen yn een ewich leuen **Amen**
Hij cendet dat botcken van den graden
der mynnen myt seuen trappen. **Deo gratias**

[Faint, illegible handwritten text from another page.]

[illegible]